

58.

koiliblikas

detsember 2020

Aet Ollisaar. Unes ja ilmsi.

Tekstiiliaasta 2020

Näitusetegevus

Tekstiiliaasta 2020 oli kõigele ümbritsevale vaatamata Eesti Tekstiilikunstnike Liidule edukas – liidu liikmed korraldasid rikkalikult näitusi Eestis ja välismaal, osalesid arvukatel ühisnäitustel, jagasid oma mõtteid ja töid-tegemisi sotsiaalmeedia vahendusel. Näitusepaikadena kordusid juba tuttavad HOP galerii, Vabaduse galerii, Riigikogu kunstisaal, Jaani kirik ja ARSi maja Tallinnas, galerii Noorus (Pallas) ja Kunstimaja Tartus, Uue Kunsti Muuseum Pärnus ja mitmed teised. Rahvusvaheliste tippsaavutustena saab uhke olla Contextile peapreemia võidu üle, kuid rõõmu teevad ka liidu liikmete näitused ja osalemised erinevates riikides toimuvatel näitustel. Toimused juba traditsiooniks saanud suvepäevad Anu Raua juures ning juhatuse eestvedamisel korraldati kaks suurt näitust – aasta näitus **Vabadus Tartus** ja aastapreemia laureaatide näitus **TEGIJAD Pärnus**.

Raamat

Aasta lõpus nägi trükivalgust liidu väljaanne TEGIJAD, mis koondab 16 kunstniku lood. Läbi aegade Aasta tekstiilikunstniku preemia pälvinud kunstnikud avavad fotode vahendusel ukse oma ateljeedesse ja räägivad sellest, mis neid käivitab ja loominguliselt innustab. Raamatu esitlus Eesti Tarbekunsti ja Disainimuuseumis lükkus viiruse leviku hoogustumise tõttu paraku küll uude aastasse, kuid väljaandes osalevad kunstnikud saavad autorieksemplarid kätte selle aasta lõpus ning väljaannet saab soetada liidu uuest e-poest, galeriist Kunstiaken ja Katariina käigust Tallinnas ning uuenenud Uue Kunsti Muuseumist Pärnus.

Uus juhatuse

Novembris vahetus liidu juhatuse – viimased aastad edukalt liitu juhatanud Sigrid Huik andis teatepulga üle uuele juhatusle. Aitäh Sigridile pühendunud ja tasakaaluka juhtimise eest! Juhatuse uues koosseisus jätkavad varasemast Kadi Pajupuu, Aet Ollisaar ja Ainikki Eiskop, uute liikmetena lisandusid Liisa Kallam ja Mari-Triin Kirs. Juhatuse valis liidu esinaiseks ja ühtlasi ka liidu esidajaks kunstnike liidu volikogus Aet Ollisaare.

Võtsime oma liitu vastu **uue liikme**: Maryliis Teinfeldt-Grinsi, kes pärjati preemiaga Noor Tekstiilikunstnik 2019.

Kuidas edasi?

Muutunud olud seavad ka uued väljakutsed. Viimase aasta kogemus näitas, et praegune ülemaailmne pandeemiaolukord tekitab palju segadust – näitused jäid ära või lükkusid edasi, avalikke üritusi ja avatud ateljeesid on keeruline või vahel ka võimatu korraldada, näituste avamisi ei toimu. Loodame, et uuel aastal saame taas rohkem suhelda, kord aastast toimuv liidu üldkoosolek jääb kontaktide hoidmiseks väheseks. Paljud meist hoiavad ühendust sotsiaalmeedia vahendusel, kuid vahetut suhtlemist see ei asenda. Eesti Tekstiilikunstnike liidul on praeguse seisuga 96 liiget, neist ligi pooled on seeniorliikmed. Mis on see, mis on oluline juba aastatepikkuse kogemusega kunstnikele? Kuidas ärgitada noori liituma ja seejärel ka

aktiivselt liidu tegevustes osalema? Kust leida piisavalt suuri ja põnevaid ruume liidu aastanäitusteks? Millised on need ettevõtmised, mis kõnetaksid ka liidu disaineritest ja käsitöötajatest liikmeid, kes aastanäitustel alati osalema ei kipu? Kui tekib ideid, siis juhatuse on tänulik ka kõigi liikmete ettepanekute ja ideede üle. Ettepanekuid ühiste ettevõtmiste kohta võib saata liidu meiliaadressile tekstiilikunst@gmail.com või edastada ka juhatuse liikmetega otse kontakti võttes.

Üle oma varju ei hüppa – juhatuse töö on vabatahtlik, kõigil meist on oma igapäevatöö ja loomingulised ettevõtmised. Ometi olen lootusrikas – ka lõppevasse aastasse on siiski väga palju mahtunud! **Iga liit on nii äge, loov ja väljapaistev, kui on liidu liikmed!** Oluline on leida võimalusi liidu järjepidevaks tutvustamiseks, rahvusvaheliste kontaktide hoidmiseks, teha koostööd teiste valdkondadega, toetada oma kolleege. Kõik meie suuremad ettevõtmised on toimunud tänu Eesti Kultuurkapitali projektitoetustele, kuid väga oluline osa liidu tegemiste õnnestumisel on ka iga liikme makstav liikmemaks. Tegime tänavu liikmemaksude maksmiseks mitu üleskutset ja see toimus hästi – suured näitused poleks saanud toimuda ja TEGIJATE raamat ilmuda ilma liidu omapoolse rahastuseta. Tänu kõigile liikmetele!

Liikmemaksu tõus uuest aastast

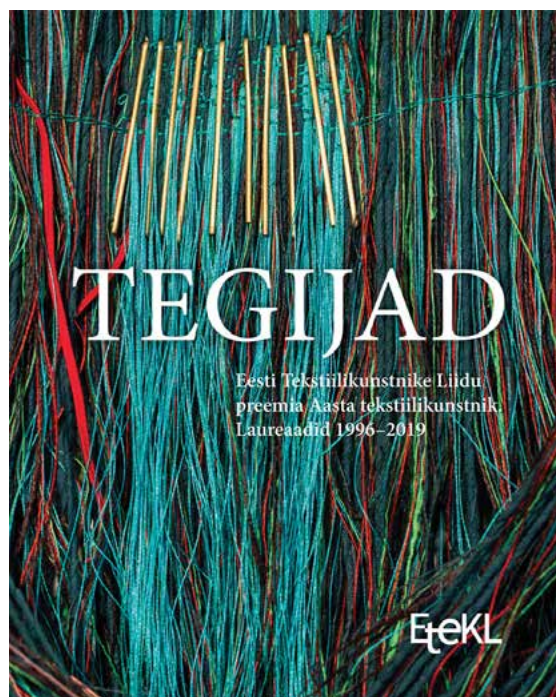
Üldkoosoleku otsusega on uuest aastast liikmemaks 20 eurot (seenioridel 10 ja alates 75. eluaastast on liikmed maksust vabastatud), kutsume kõiki üles maksma liikmemaksu aasta esimeses pooles. See annab kindlusetunde algava aasta ettevõtmiste kavandamiseks ja lisarahastuse taotlemiseks.

Aasta tekstiilikunstniku konkurss

Eesti Tekstiilikunstnike Liidu eesmärk on olla ka valdkonna tegijaid ühendav organisatsioon – hoida sidet erinevate põlvkondade vahel, algatada erialaseid diskussioone, jagada kogemusi ning toetada ja tunnustada üksteist. Peagi on selleks taas võimalus – aasta alguses kuulutame välja järjekordse liidu aastapreemiate konkursi. Kõrvuti Aasta tekstiilikunstniku ja Aasta noore tekstiilikunstniku preemiaga on taas võimalus esitle tõsta aasta tekstiilitegu – aasta viimastel päevadel tehtule tagasi vaadates tuleb kindlasti meelde kolleegide põnevaid ettevõtmisi ja panustamist Eesti tekstiilikunsti arendamisse. Olla kolleegide poolt märgatud on alati rõõmustav, oma ettepanekuid koos lühikese põhjendusega saab saata liidu meiliaadressile.

Rahulikke pühi ja õnnelikku uut loomeaastat, täis erialast põnevust ja uusi avastusi! Kohtumiseni!

Aet Ollisaar

Raamat TEGIJAD.

ETeKLi preemia Aasta tekstiilikunstnik laureaadid 1996–2019

Eelmise ETeKLi juhatuse ühise ponnistamise tulemusel on sündinud raamat, mis annab ülevaate läbi mitme aastakümne Aasta tekstiilikunstnikuks valitud autorite loomingust. Kajas-
tatud autorid on: Elna Kaasik, Mare Kelpman, Peeter Kuutma, Krista Leesi, Maasike Maasik, Lylian Meister, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Ene Pars, Erika Pedak, Katrin Pere, Tiina Puhkan, Ülle Raadik, Anu Raud, Kaire Tali, Milvi Thalheim. Väljaanne avab tegijate loomingulist tausta.

Koostajad: Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu

Kujundus: Kadi Pajupuu

Aet Ollisaare saatesõna tõlge inglise keelde Marju Roos

Kõvakaaneline köide, suurus 170x210mm; 112 lk

Raamatu väljaandmist toetas Eesti Kultuurkapital.

Ja tekstiiliidu kodulehel on nüüd ka POOD.

Kallid kolleegid, levitage sõna, et raamatut saab osta veebist, Ene ja Anni lapikojast Katariina käigus, Kunstiaknast ja Uue Kunsti Muuseumist tema uues kodus.

Tiina Puhkan ateljees

TEGIJAD

Näitus Uue Kunsti Muuseumis
7.09.- 25.10.2020. (tegelik 7.–28. september)

Autorid avamisel.

Näitus TEGIJAD tõi Uue Kunsti Muuseumi näitusesaalidesse läbilõike Eesti tekstiilikunsti paremikest, publiku ette jõudis ülevaade Aasta Tekstiilikunstnikuks valitud autorite loomingust läbi mitme aastakümne. Näitus sai küll ootamatu lõpu, kui UKM pidi ruumid maja omaniku nõudel vabastama, meie näituse viimaseks päevaks jäi 28. september.

Meie liit on aastapreemiate väljaandmist korraldanud alates 1996. aastast. Läbi aegade on Aasta Tekstiilikunstniku tunnustuse pälvinud kuusteist autorit: Elna Kaasik, Mare Kelpman, Peeter Kuutma, Krista Leesi, Maasike Maasik, Lylian Meister, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Ene Pars, Erika Pedak, Katrin Pere, Tiina Puhkan, Ülle Raadik, Anu Raud, Kaire Tali ja Milvi Thalheim. Krista Leesi, Katrin Pere ja Mare Kelpman on preemia pälvinud kolmel korral ning Erika Pedak ja Tiina Puhkan kahel korral. Näitus andis võimaluse kohtuda juba tuttavate teostega ja avastada autorite loomingus uusi põnevaid tahke.

Näituse avamisel tunnustati 2019. aasta loomingu põhjal tunnustuse pälvinud autoreid. Nagu juba eelmisest Koiliblikast sai lugeda: Aasta Tekstiilikunstnik 2019 on Krista Leesi, Aasta Noor Tekstiilikunstnik 2019 on Maryliis Teinfeldt-Grins, elutöö preemia pälvis Maasike Maasik ja Aasta Tekstiilitegu 2019 on Kadi Pajupuu tegevus Eesti tekstiilivaldkonna tutvustamisel.

Näitust korraldas Eesti Tekstiilikunstnike Liidu juhatus

Näituse kujundas Madis Liplap

Täname Eesti Kultuurkapitali ja Uue Kunsti Muuseumi

Vaade näitusesaali.

Fotod ajaloolistest hetkedest – viimane näituseavamine UKM avarates saalides Esplanaadi 10 – tegi Toomas Huik.

Mark Soosaar.

Maryliis Teinfeldt-Grins

Krista Leesi

Vaade näitusesaali. Ees Kadi Pajupuu töö: Pruudid põgenevad treppidel, suusad jalas. Seintel Maasike Maasiku, Milvi Thalheimi, Kaire Tali ja Katrin Pere teosed.

Krista teose ees näitusel Contextile 2020 Portugali kultuuriminister Graça Fonseca, FB

Krista Leesile tekstiilikunsti biennaali Contextile 2020 peapreemia!

Krista Leesi pälvis 5. septembril maailma ühe olulisema kaasaegse tekstiilikunsti biennaali Contextile peapreemia töö eest „Wallpaper & Wall Hanging”, mis on möödunud aastal Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi näitustesarja „Tuba” jaoks valminud tapeedi idee edasiarendus.

Tänavu viiendat korda Portugalis Guimarães linnas ning selle lähikümbruses toimuva biennaali peateemaks on „Mälu paigad – diskursuste vahelises tekstiiliterritooriumil”.

Territoorium ja selle tekstiilimälu tekitavad uusi mõtteid ja uut kunstilist loomet soovides päästa seda minevikust, filtreerides seda kaasaega ja tulevikku. Biennaali teema tegeleb ideedega, et peegeldavate praktikate kaudu paigast või territooriumi ümber tähistamise kaudu saab avada teid uutele tähendustele.

Krista Leesi kasutas oma töö tegemiseks fotot, millel on jäädvustatud Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi sissepääsu kõrval asuv sein. Leesi töös „Wallpaper & Wall Hanging” on kujutis seinast trükitud tapeedina (*wallpaper* - inglise k), olles nii inglise keeles sõna sõnalt võttes tõepoolest *wall on paper*

ja osa samast pildist on esitatud žakaarkoes seinatekstiilina, sõna sõnalt öeldes: *wall is hanging*.

2012. aastal esmakordselt toimunud biennaal on tänaseks hinnatud esinemiskoht kunstnikele ning tänavune rahvusvaheline näitus sündis tihedas konkurents, kuhu valiti 870 töö esitanud autori seast 50 kunstnikku 29 riigist üle maailma.

Krista Leesi osaleb biennaalil kolmandat korda. 2018. aastal pälvis ta preemia (ASM Acquisition Award) teosega „Herringbone”.

Contextile 2020 kestis 25. oktoobrini, näitust on võimalik külastada virtuaalselt (<https://contextile2020.pt/>).

ÄRAMÄRKIMISED:

1. Monika Grašienė-Žaltė. Leedu / Network
2. Aurélia Jaubert. Prantsusmaa / Nativité

Krista Leesi Eesti disaini esindaval näitusel Londoni disainifestivalil

(ETDM pressimaterjali põhjal)

Disainigalerii Adorno Design kutsel on Eesti disain esindatud Londoni disainifestivali jaoks koostatud näitusel „Uus reaalsus” (The New Reality) kollektsiooniga „Kas tunned seda?” (Can You Feel It?), näituse Eesti-poolseteks kuraatoriteks on Kai Lobjakas ja Anne Vetik.

Algselt reaalselt toimuma planeeritud näitus leiab sel korral aset virtuaalselt platvormil Virtual Design Destination.

Adorno kutsus virtuaalsesse keskkonda kaasaegset disaini esitlema 14 riiki kollektsioonidega, mille lähepunktiks on suhestumine meie kõigi jaoks muutunud olukorra, uue reaalsusega, pakkudes võimaluse interpreteerida seda olukorda kaasaegsete disainipraktikate kaudu.

Eesti näitus, mis uurib meie muutuvat suhet ümbritsevaga, kannab nime „Kas tunned seda?” (“Can You Feel It?”).

Disainis avaldub see muutunud suhe keskkonnaga kõige selgemini. Eesti disain on alati olnud kursis oma traditsioonide ja juurtega, keskendunud reaalselt olemas olemisele, teinud oma tööd ilma kära ja paatoseta. Nüüd läheneme uuele ajastule, kus esemed ja kujundused peavad tähelepanu saamiseks olema valjemad ja keerukamad.

Näitusele on kaasatud Darja Popolitova, Johanna Ulfsaki, Maret Sarapu, Krista Leesi, Raili Keivi, Siim Karro, Kadi Adrikorini ja Tiina Sarapu looming.

<https://virtualdesigndestination.com/country/estonia>

Kanga pakkimine. Ene Pars, Sirje Raudsepp, Liisa Kallam, Sigrid Huik, Aet Ollisaar, Arabella Roosi, Tuuli Reinsoo, Ülle Saatmäe

Foto Merle Suurkask

Suvine töötuba Anu Raua juures

7.-9. augustil 2020

Traditsioonilise Eesti Tekstiilikunstnike Liidu suvise ettevõtmise teemaks oli seekord taimedega trükkimine Ülle Saatmäe juhendamisel. Toimetati ja ööbiti vallamajas ja Anu Raua Käärriku talus. Nauditi koosolemist, ühiseid sööma- ja ujumisaegu.

Seekord osalesid: Anne Tootmaa, Anu Raud, Sigrid Huik, Ülle Saatmäe, Eve Selisaar, Ülle Raadik, Ainikki Eiskop, Tuuli Reinsoo, Liisa Kallam, Aet Ollisaar, Sirje Raudsepp, Mari-Triin Kirs, Merle Suurkask, Arabella Roosi.

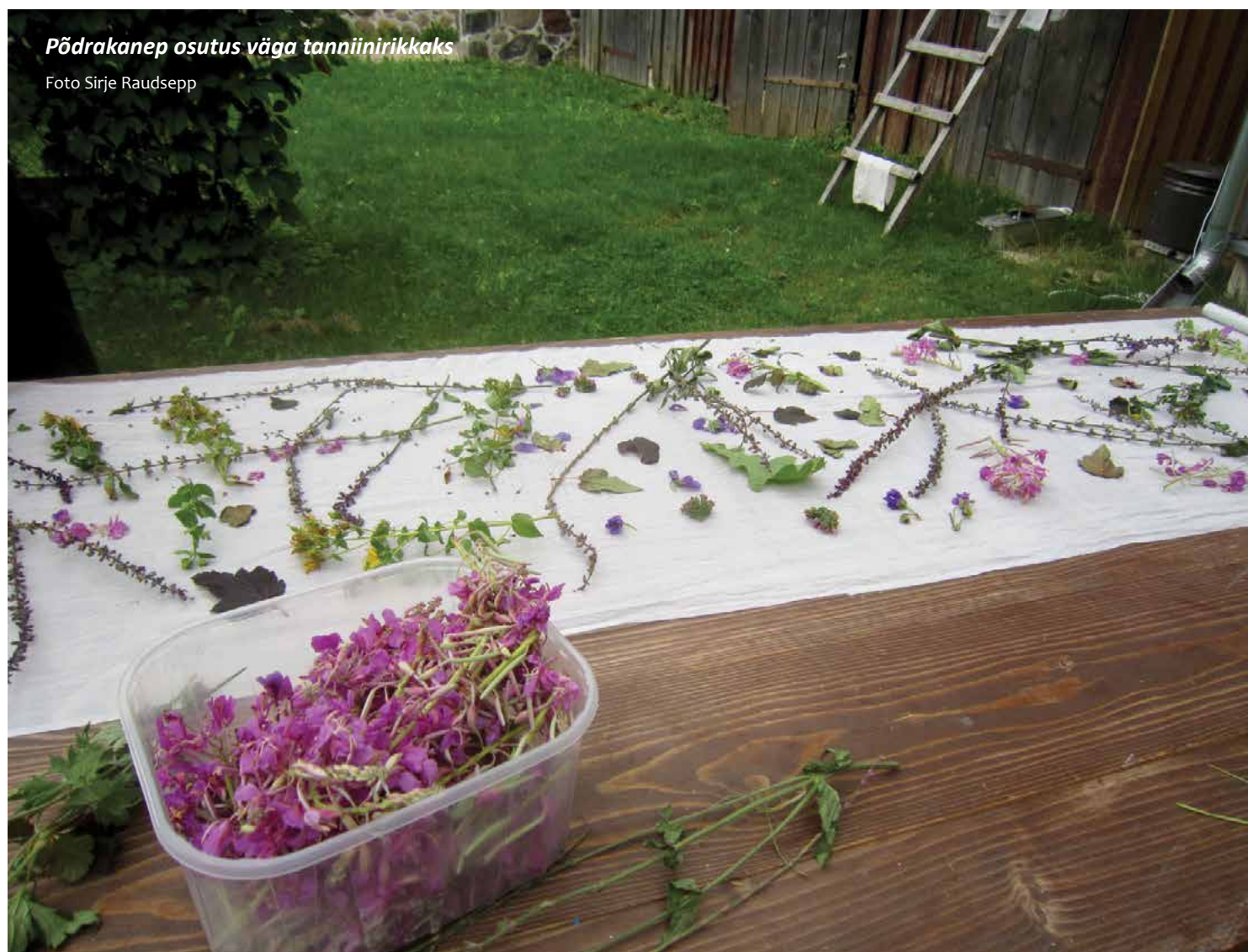
Kõike seda ilu ja koostöömõnu näeb veebitrükisest

https://issuu.com/kadipuu/docs/heimitali_august2020

Põnevaim osa protsessist oli rullide avamine. Foto Merle Suurkask

Taimetrükk Heimtalis

Põdrakanep osutus väga tanniinirikkaks

Foto Sirje Raudsepp

Kuumas veeaurus tekkis nii akvarelli kui graafikat
Foto Sigrid Huik

Kangastest loodi vabaõhunäitus. Foto Merle Suurkask

Ülle Saatmäe RIPPUVAD AIAD

HOP galerii 5.–24. november 2020

Kõik, mis on kunagi alanud, lõpeb ka millalgi. Seitsme Maailmaime hulka arvatud Babüloni „Rippuvad aiad“ rajas legendi kohaselt kuningas Nebukadnetsar, leevendamaks oma abikaasa Amira koduigatsust. Selle ehituse käigus kulutati palju vett ja vaeva.

See võis olla uhke ja vägev, aga see polnud ime. Ime on hoopis see aed, mis veel kestab koos meiega sellel planeedil.

Pool miljardit aastat tagasi hakkas arenema taimeriik Maal, mille ajaloos inimene ilmus alles hiljuti. Hingame õhku, mille oluline komponent, hapnik, vabaneb fotosünteesil. Taimed suudavad vormida päikesevalgusest, veest ja süsihappegaasist eluks vajalikku.

See on müstiline protsess, millest sõltub ülejäänud ökosüsteemi käekäik. Fotosünteesis osalevad klorofüll ja teised taimepigmentid. Elujõus taimede rohelisus on roheline lainepikkus, mis ei neeldu klorofüllis vaid peegeldub tagasi meie silmapõh-jadesse. See rahustab, sest annab signaali, et hapnikku tuleb juurde ja kõik on korras.

Olen püüdnud oma taimedega trükitud kangastele taimepigmentide varjatud mitmekesisuse. Kasutan mõnd lihtsat peitsainet nagu ikka taimedega värvimisel, kõik muu on tulnud taimedest otsekontaktis kangapinnaga kuumas keskkonnas.

See on minu fotosüntees, kus küll uusi aineid ei teki kuid ehk uusi mõttevirvendusi...

Fotodel jäädvustan ja uurin taimede eluringi ja nende kummalist ilu.

Kus ripuvad need aiad, kui oleme jõudnud Linnutee teise otsa?

Ülle Saatmäe

Pressiteatest

Ülle Saatmäe foto- ja tekstiilinäitusel „Rippuvad aiad“ on eksponeeritud taimetrükis valminud kangapalakad ja A3 formaadis fotod sellestamast taimeriigist.

Ülle Saatmäe on pärit Läänemaalt, Paatsalust, kus veedab praegugi enamuse oma tekstiilidisaineri tööst Tallinnas vabaks jäävast ajast, olles tihedas kokkupuutes kodukoha looduse ja taimestikuga ning kus valmivad suurem osa tema taimedega trükitud kangastest. Lisaks Eesti Kunstiakadeemia tekstiilkunstniku ning Tallinna Ülikooli kunstiõpetaja diplomi on Saatmäel ka varasemast Räpina Aianduskooli agronoomi diplom, mistõttu on Üllel oluliselt parem ettekujutus taime hingeelust kui vaid nende kokkupuutekohtadest tekstiiliga. Varasemalt on Ülle Saatmäel olnud personaalnäituseid ja osalemisi grupinäitustel Tallinnas, Pärnus, Võrus, Lihulas ning väljaspool Eestit Helsingis ja Pariisis. Samuti on Ülle Saatmäe töötanud tekstiilikunsti ajaloo lektorina Eesti Kunstiakadeemias (1999-2004) ning Tartu Kõrgemas Kunstikoolis Pallas (2010-2017) ning korraldanud mitmeid kursuseid ja töötubasid taimetrüki alal.

Ülle Saatmäe koduleht: www.lupiin.ee

HOP galerii koduleht: www.hopgalerii.ee

Fotod Ülle Saatmäe

Ülle Saarmäe
RIPPUNUD AIAD
06.11–24.11.2020

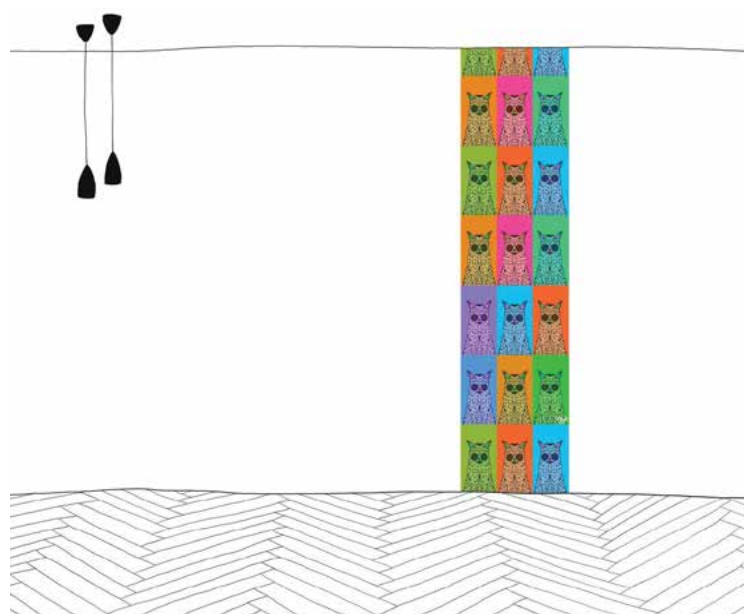

Foto WallArsi e-poest

WallArsi tekstiilsed seinapannood

Väikeettevõtte WallArs nimi viitab otseselt meie tegevusalale – kunstiteosele, mis on asetatud seinale.

WallArs trükitab autorite originaalloomingut suuremõõtmeliselt, maast laeni kõrguvalt. Soovime, et töodel säiliks unikaalsus nii kunstniku kui kliendi jaoks, seepärast ilmuvad kõik teosed väiketiraažis. Nii võib olla kindel, et tegemist on millegi väärtusliku ning haruldasega.

WallArsi esimesed tööd on trükitud puuvillasele kangale, mille teisel poolel on kleepriba. Teose paigaldamine käib kiirelt ja puhtalt – veerand tunniga on ruumis silmailu ja mõtteainet pakkuv maal või illustratsioon.

Loovinimestena teame, et kultuur ja kunst ka laiemas tähenduses rikastavad ja mõtestavad elu, argipäeva, aja lugu. Meie vaimusilmas ja unistustes pakub WallArs värsket vaadet loomingu ja sisustuskunstile, eks aeg näitab, kas see idee ka suure maailma auditoriumis kellegagi dialoogi astub. Siinkohal julgustangi kõiki tekstiilikunstnikke oma loomingut ettevõtlusega siduma. Hoian teid meeles meie arengutega kursis. „Fail fast!” ehk põru kiirelt!

Kõik ideed, märkused ja kommentaarid meie ettevõtmise kohta on teretulnud. Parema ülevaate saate kodulehelt www.wallars.ee

Triin Talts

Eve Selisaar oma töödega Harju Maakonnaraamatukogus. FB

Eve Selisaar KADUNUD METSA VARJUD

**Näitus Harju
maakonnaraamatukogus
5–29. oktoobrini ja
Saaremaa Kunstistuudios
10. novembrist
3. detsembrini.**

Mõnikord võib ka laiskus hea olla ja töö hõlbustamiseks kasutatud LAISA KANGRU nipp viia uute võimaluste leidmisele. Lõimelõngade jätkamisel saab sujuvalt kududa „ühest kangast teise”. Tekkinud graafilised pinnad inspireerisid ja nagu iseenesest ilmus minu vaipadele METS – kauge mets horisondil, udune mets, ähmane mets, olnud mets, mälestuste mets...

Sellel kevadel jõudis harvester ka minu õue alla. See polnud küll minu mets, aga lähedane ometi, lapsepõlve mängupaik. Iga kord kui masin-koletis puu

oma sõrgade vahele haaras, kostus hele KILJATUS. Puud kiljusid, neil oli valus... ka minul oli südames ängistus. Saetud leppade haavad muutusid veripunaseks, õhus hõljus imal lõhn, puude vere lõhn. Oli aprill, lindude pesitsemise aeg... Minu oma mets pole ei hooldatud ega MAJANDATUD nagu kokkuostjad ütlevad. Ometi on selline mets loomadele ja lindudele koht, kuhu saab veel peitu pugeda ja edasi elada.

Kuidas küll raha on lämmatanud metsa-rahva austuse ja armastuse metsa vastu. Kuhu siis minna hinge kosutama ja meelt jahutama kui lõpuks ongi jäänud ainult lagastatud tallermaa?

Eve Selisaar

Elna Kaasik. VAADE EESTILE

Rahvusraamatukogus
3–26. september
Toompea lossi kunstisaalis
25. november 2020 –
15. jaanuar 2021

Erik Peinari foto. Riigikogu fotoarhiiv

Elna Kaasik: „Kas tarbekunst, disain ja kunst on sünonüümid? Kindlasti mitte. Käsitöö? Tarbekunst ei sünni ilma kunstimõtte ja professionaalse käsitööoskusest, see kredo on mind saatnud õpin-gute ajast. Oma loomingus määratlen tarbekunsti unikaalse teosena ja disaini seeriatoodanguna, mis on valminud

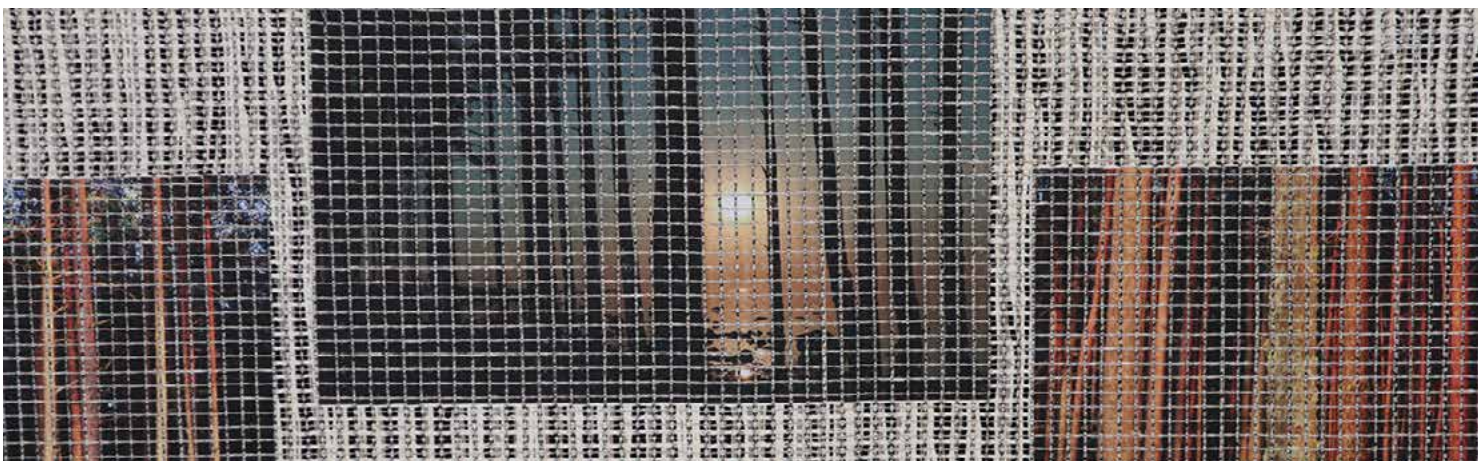
autoriteostuses ja perfektset käsitööoskust jälgides. Millise mõtte jõul kasvab käsitöö, tarbekunst ja disain kunstiks? Kas näitusesaalis? Kontseptuaalses koosluses?“

Kunstniku sõnul ülistab avatav näitus „Vaade Eestile“ helisevat isamaad ja selle ilu. See on vaade siinse looduse

rütmidele, kus kiirteel või käänulisel metsateel kihutades näeb lepestikkude ja põlismetsa rütmides esiemade seelikutribustike värvikülluse nüansirikkust ja päikesekirgast energiat.

Loe pikemalt: <https://www.nlib.ee/et/uudised/avaneb-elna-kaasiku-tekstiil-naitus-vaade-eestile>

Rahvusraamatukogu koduleht

Detail.

Ilme Rätsep ja Anne Tootma

Ilme Rätsep

LOODUD AEG

5.12.2020 - 15.01.2021

Saaremaa Kunstistuudio

Ilme Rätsepa sisustustekstiilide näitus
LOODUD AEG.

Aega võib planeerida, kulutada, nautida jne. Tavaliselt ei ole teada, millal aeg otsa saab. Nii ongi aeg hindamatu ja pole olemas vääringut, et seda juurde osta. Kui kõnnin värvipurgi ja pintsli ümber siidiraami või seisan fotoaparaadiga kahvatus hommikuvalguses keset raba või puisniitu ei oma aeg mingit tähtsust. Sellistel hetkedel loon oma elusolemise mustrit ja pole oluline kas kulub tunde, päevi, nädalaid või aastaid. Ja tegelikult on kulunud aastakümneid, et luua nii nagu täna, siin ja praegu. Kuni töö on raami peal või ekraanil pooleli, kuulub ta mulle ja miski muu pole tähtsam. Pärast valmimist on see minu jaoks minevik, juba loodud aeg. Näitusel otsustab vaataja, kas loodud aeg on ka tema silmis väärtuslik.

Näituse avamisele järgneb siidimaali kuumbatika tehnikat tutvustav töötuba.

Näitust toetab Saaremaa Kultuurkapitali Ekspertgrupp

24-meetrine vaip

Kersti Pook kirjutab FB lehel:

Uhiuue EELK Põltsamaa Niguliste kiriku vaiba viimased meetrid on kudumisel!!

Selle suure ja võimsa töö tegemist saab oma silmaga näha veel 7. novembril 2020 a. Põltsamaa Lossihoovis Meistri-temajas toimuval Mardilaadal.

24 meetrine vaip on kohe-kohe valmis ja hakkab ehtima Põltsamaa Kiriku põrandat. Vaip on inspireeritud 1957. a. kunstnik Rudolf Sepa poolt kavandatud vaibast. Vana vaip on 63 aastat ustavalt teeninud kogudust ning on täna pisut väsinud moega.

Kirikutekstiilide sümposium

10. novembril toimus Jaani kirikus Marju Raabe algatatud sümposium „Kirikutekstiil kui sõnumikuulutaja”

EELK kultuuriväärtuste komisjoni ja Muinsuskaitseamet koostöös toimuva sümposiumide sarja seekordsel kokusaamisel räägitakse kirikutekstiilide rollist, luterliku kiriku tekstiilipärandist Eestis ja selle hoidmisest ning uute kirikutekstiilide loomisest. Sümposiumiga kaasneb väljapanek Jaani kiriku uuematest ja vanematest tekstiilidest.

Päevakava

12.00 tervitussõnad – õp. Jaan Tammsalu

12.10 „Kirikutekstiilid kui osa jumalateenistusest, talitustest ja kirikuruumist” – õp. Gustav Piir

12.35 „Värvid ja sümbolid kirikus” – õp. Hedi Vilumaa

13.00 „Ajaloaliste kirikutekstiilide säilitamine” – Janika Turu, Muinsuskaitseamet

13.25-13.50 kohvipaus

13.50 „Uued kirikutekstiilid – miks, millised, kellelt, kuidas?” – kultuuriajaloolane Marju Raabe

14.15 „Hageri kiriku liturgilised gobeläänid SANCTUS – mõtteist ja teostusest” – tekstiilkunstnik Ehalill Halliste

14.40 arutelu

15.30 lõppsõna – piiskop Tiit Salumäe

15.40 näituse tutvustus – Marju Raabe

Risti kirik Harjumaal on saanud uued rohelised katted.

Nende autor on Tiina Puhkan. Foto Marju Raabe

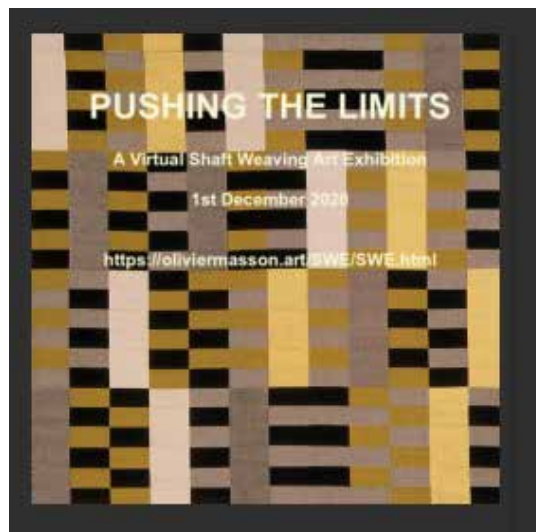

Marilyn Piirsalu
Flooded Forest. (Kootud
Kadi Pajupuu leiutatud
kangasoaga RailReed)

Selle tööga osalevad Marilyn ja Kadi veebinäitusel Pushing the Limits (Nihutades piire), kus on eksponeeritud 53 autori teosed, mis valiti kuraatorite Olivier Massoni (Prantsusmaa), Lala de Diose (Hispaania) poolt esindama telgedel, vähemalt kolme tallalauaga, kootud töid, mis tehtud nõ kunsti võtmes. Kuraatorid välistasid seekord žakaarkanga ja gobelääni, tähelepanu all on just teatud tüüpi telgedel kootud tööd.

Näitus PUSHING the LIMITS on leitav aadressilt:

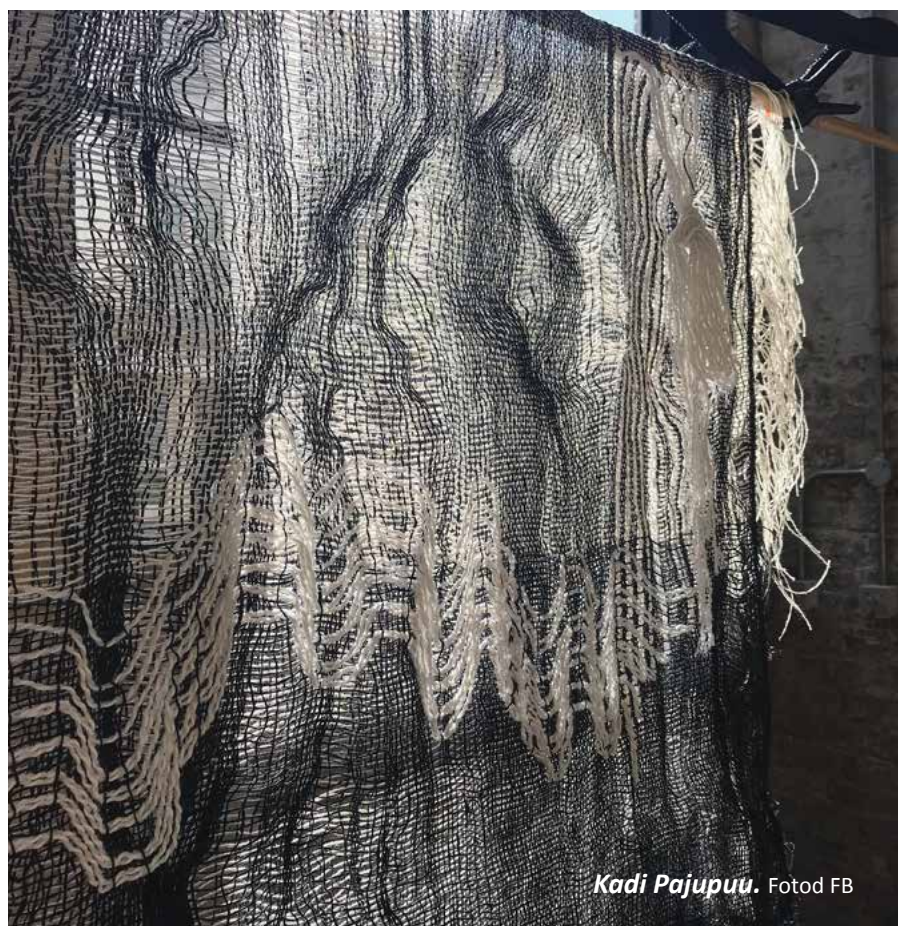
<https://oliviermasson.art/en/35-exhibitions>

Veebinäituse plakat

Vaated näitusesaali

Kadi Pajupuu. Fotod FB

Näitus Londonis
Restrictions:
(un)woven reflections
on lockdown
Piirangud: kootud ja
kudumata, eriolukorra
peegeldusi

5-6 september 2020
@craftcentraluk

Kadi Pajupuu ja Marilyn Piirsalu osalesid kahepäevasel eksperimentaalse kangakudumise väljapanekul Londonis. Sündmuse korraldas Erna Janine @freeweaver Saori studio. Üllitati ka kutsutud autoreid tutvustav kataloog. Kangad sobisid vanasse tööstushoonesse hästi nagu piltidelt näha. Fotod FB-lehelt.

Tore oleks ka Eestis leida selliseid emotsionaalselt kõnekaid avaraid ruume tekstiilikunsti väljapanekuteks.

Erika ja Tambet Pedak MADE IN SAAREMAA

Vabaduse galeriis 2.–21. oktoober 2020

Kahekesi näituse tegemisest.

Kui hakkasin Vabaduse galeriisse näituseaotlust plaanima, käis sisearhitektist poeg Tambet näituse ideena välja minu omast kaalukama mõtte. Tambet on noorukist saati olnud minu tööde karm kritiseerija ja tihti oma arvamusega hea nõuandja. Mõte teha näitus teemal, kus kokku saavad teise ringi tekstiilsed masstooded ja käsitsi märgvilditud ürgtõugu kihnu maalamba vill, oli nii kirglikult kaitstud, et mul ei jäänud muud üle kui respektierida ideed ja võtta Tambet näituse tegemiseks kampa. Seda enam, et tal oli märgviltimise kogemus ja tahe juba varasemast ajast. Ka on suuri vett täis töid üksi väga raske ümber rulli keerata ja masinale töötlemiseks tõsta.

Kontseptsiooni mitmekihilisus jäi minu sõnastada. Kes näitusele jõudis ja viitsis saateteksti lugeda, teab, millest jutt. Seetõttu ei hakka kogu seda jada siin kordama. Aga küsimust, miks osta kallist käsitööd, võiks korrata? Maailm on muutunud väga väikeseks. Pole vaja oodata kaamelite tulekut siidi-

teel. Kõik on hiireklõpsu kaugusel. Ostjale oli ja on see eelkõige teadlikkuse, valikute ja võimaluste küsimus.

Näituse võõrkeelne pealkiri *Made in Saaremaa*, mis keelesea-dusele viidates tekitab küsimusi kunstnike liidus, tuli näituse idee ühest osast, mis lahkab nii masstoote kui unikaalloomse sildi info mahutatavust. Kui palju väikesele tootesildile infot mahub? Kui palju ostja sellest üldse huvitatud on jne? End sõltumatuks kunstiblogijaks nimetanud Tüdruk Lehtvikuga leidis meiegi näituse info puudulikkuna.

„Antud näituse vaates, aga tekkis mul tunne, et tootesildilt on puudu üks oluline nimi. Nimelt näituseinfot lugedes saan teada, et tekstiilikunstnik Erika Pedak kasutab oma töödes pojapere talus kasvavate kihnu maalammaste villa. Pisut guugeldades aga selgus, et peamine lambakasvataja selles peres on Tambet Pedaku abikaasa Aet Pedak, kes ühtlasi on seotud ka taaskasutuse teemadega ning on populaarse Telliskivi kirbuturu üks käivitajatest. Niisiis julgen arvata, et nii mõnigi näitusel villa ja vildi massi sulanduv riideese, võib Aet Pedaku tegevusega seotud olla. Näitusetöodes kasutatud vill on aga seda kindlasti.“

<https://tudruklehvikuga.blogspot.com/2020/10/made-in-saaremaa-puhta-lehe-volu-erika.html?m=1>

Ja jääbki õhku teema, kui suur peab olema tootesilt tekstiga *Made in...*, et kõik ausalt ära mahuks? Või kui suur hulk meist sellest üldse huvitub?

Tallinnast tõime näituse kohe Kuressaare lossi keldrikorruse näitusesaali, kuhu jääb aasta lõpuni. Mõlema näituse puhul on olnud imestunud ja kahtlevalt küsijaid. Kas te tõesti tegite otsast lõpuni kahekesi? Kuidas? Reporter kohalikust lehest küsis otse, et selline raske töö, ju on poeg sellepärast kampa võetud? Lehte läks lause: „Märgviltimine on küll füüsiliselt raske tehnika, kuid Erika kinnitusele oli tööde tegemisel olulisem poja vaimuvägi kui ihuramm.“

<https://saartehaal.postimees.ee/7094986/pedakute-saaremaised-tekstiilid-lossi-naitusesaalis>

Kuidas käis kahekesi tööde kavandamise ja teostamise protsess? Tegelikult, ega ma seda algul hästi ette kujutanudki. ERKIs olime kudunud Anne, Ulvi ja Juriga minu kavandite järgi laastutehnikas ENSV hümnid ja ühe gobelääni, aga see oli vaid koos teostamine. Vabaduse galerii näituse taotluse juurde oli me katsetuste teel saanud valmis mõned väikesed tööd, mis näitasid üldist stiili. Aga nüüd tuli suuremate tööde kompositsiooni, heleda, tumeda tausta jne leidmisel päris palju püsimist, et lähtuda tekstiilsest brändiesemest, et mitte korrata juba tehtud võtet ja anda tööle uus emotsioon. Paberil kavandeid me praktiliselt ei teinud. Võtsime kotist varem valmis os- tetud hetkel meid kõnetava tekstiili. Mõnikord lõi mõlemale kohe pildi ette, kuidas just selle esemega vaip välja võiks näha. Kord oli selgem nägemus Tambetil, mõne eseme puhul minul. Tihti aga vaidlesime parema tulemuse nimel päris kõvasti ja valjuhäälselt. Üks naljakas erimeelsus on meil roostevabast terasest ratastel töölaua suhtes. Tambetil peavad laua rattad olema kindlalt fikseeritud, minule meeldib kui laud on vajadusel kohe liigutatav.

Arvan, et kontseptuaalsed ja esteetilised eelistused on meil

sarnased. Kui aga mingi töö koos tegemiseks läheb, siis viisid, kuidas sinna jõuda, on erinevad. Imselt õpitud erialast tulenevalt. Mina tekstiilikunstnikuna mõtlen vist pigem pinnaliselt, Tambet sisearhitektina ruumiliselt? Või kes seda täpselt teab. Mõni vaip tuli selle näituse tervikus välja nagu ette kujutasime. Mõned tööd said oodatust isegi paremad, mõned kehvemad. Oli päris palju põnevust ja närvikõdi.

Hulgakesi koos on ennegi loodud laule, projekteeritud maju või siseruume jne. Mulle oli kahekesi näituse tegemine, kus kõik töödki on koos tehtud, väga hea esmakogemus.

Aitäh Eesti Kultuurkapital ja Saaremaa Ekspertgrupp.

Erika Pedak

Maasike Maasik.
Päikeselaik. 2016.

Pressiteade 14.12.2020

NELI:

Ehalill Halliste, Mariann Kallas, Maasike Maasik ja Aet Ollisaar Eesti Tekstiilikunstnike Liidu 2019. aasta preemiate nominendid ARSi majas

Eesti Tekstiilikunstnike Liit tutvustab ARSi majas Stuudio 98 ruumides liidu poolt 2020. aasta alguses välja antud aasta-preemiate nominentide töid. Preemia Aasta Tekstiilikunstnik 2019 nominendid olid Ehalill Halliste, Mariann Kallas, Krista Leesi, Eva Mustonen, Aet Ollisaar ja Erika Tammperre, elutöö preemia pälvis Maasike Maasik. Kuni detsembri lõpuni on ARSi majas eksponeeritud Ehalill Halliste, Mariann Kallase, Maasike Maasiku ja Aet Ollisaare gobeläänid.

Ehalill Halliste on kunstnik, kes elab ja töötab Kohilas. Peamiselt gobeläntechnikas valminud tööde teemad on seotud Eesti kultuuripärandi ja loodusega, sageli on autor ammutanud inspiratsiooni rahvakunstist. Viimaste aastate loomingus on Ehalill Halliste uurinud Eesti rahvuskivi paekivi kihistusi ja värvimängu ning tõlkinud need pinnad tundlikeks gobeläänvaipadeks.

Mariann Kallase vaipade peamine motiiv on maastik, nii linnamaastik kui avarad maastikuvaated, mille osaks on ka figuraalsed kompositsioonid. Gobeläänidele iseloomulik koloriit varieerub jõulisest sinisest ja punasest heledate toonideni, värvipindu ilmestavad graafiliselt läbi kootud detailid. Autor liidab sageli oma vaibad mitmest osast koosnevateks kompositsioonideks.

Maasike Maasik on tuntud gobeläntechnika kui väljendusvahendi võimaluste uurijana, arendades oma loomingus jätkuvalt edasi omanäolist käekirja. Tema gobeläänid on nagu poeetilised jutustused, millelt võib leida muinasjutulisi tegelasi ja loodusmotive. Väga oluline on Maasike Maasiku panus tekstiilikunsti haridusse, Eesti Kunstiakadeemia pikaajalise õppejõuna on ta oma teadmisi ja oskusi edasi andnud mitme põlvkonna tekstiilikunstnikele.

Aet Ollisaar elab ja töötab Tartus, pühendudes nii oma loomingule, kui ka tekstiiliosakonna juhtimisele ja tudengite juhendamisele Kõrgemas Kunstikoolis Pallas. Tema vaibad on sageli improvisatsioonilised, vabalt langevate niitidega maalitud värvipinnad, mis moodustavad koos leidmaterjalidega ootamatuid kooslusi. Viimastel aastatel on autor taas innustunud gobeläntechnikas piltvaipade kudumisest, kujutades unenäolisi ja mälusoppides peituvaid maastikke.

Jaanuaris on Stuudios 98 talvevaheaeg, seejärel avatakse samas ruumis uuendatud ekspositsioon. Huvi korral saab töid näitusest ka osta.

Näituse plakati kujundas Kadi Pajupuu. Plakatil on detail Maasike Maasiku vaibast Kaske-Kaske

Stuudio 98

ARSi maja, Pärnu mnt 154, Tallinn

Avatud E–R 12–18, L 12–16

Lisainfo: Aet Ollisaar

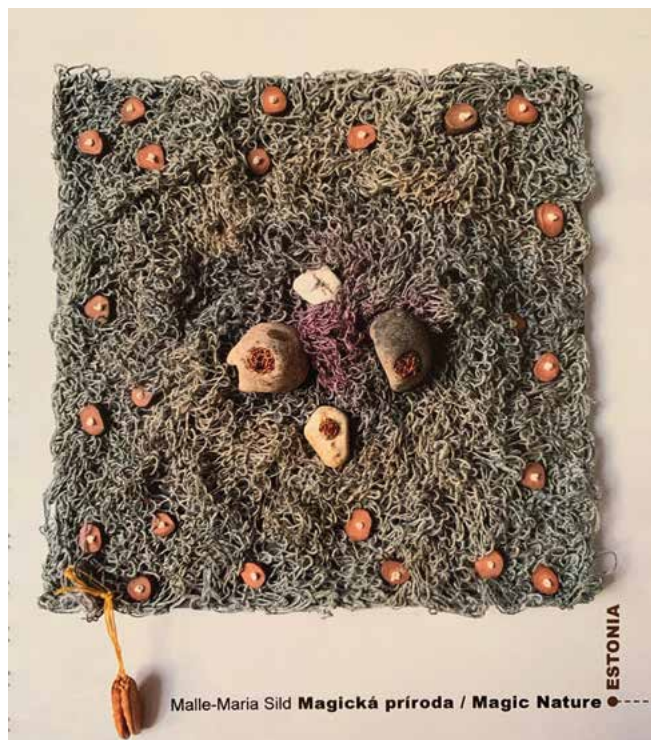
Eesti Tekstiilikunstnike Liidu juhataja

Ehalill Halliste. Aet Ollisaar

Mariann Kallas. Selginemine

Malle Maria Sild rahvusvahelisel minitekstiilide näitusel

võtsin osa Slovakkia Tekstiilikunstnike Liidu poolt korraldatavast rahvusvahelisest minitekstiilide näitusest „IME” („MIRACLE”), mis pidi toimuma 13.05-31.05.2020 Slovakkias. Žürii poolt osutus valituks minu töö „Looduse maagia”. Covid-19 viiruse tõttu lükati näitus kevadel esialgu edasi ja nüüd sügisel otsustati füüsilise näituse asemel anda välja näituse kataloog.

Malle-Maria Sild

Riste Laasberg Võrus

2. novembril kl 15 avatati Võru Keskraamatukogu konverentsisaalis Riste Laasbergi isikunäitus Gobeläänid. Eksponeeritud 7 tööd, millest kõige uuem on käesoleval aastal valminud vaip Ta armastas Yorkshire nõmmesid, mis on inspireeritud inglise kirjaniku Emily Jane

Brontë elust. Emily öde Charlotte on kirjutanud, et ta armastas kodukoha maastikke – need andsid talle vabadusetunde ning ta nägi neis erilist ilu.

Väljapanek jääb avatuks

31. detsembrini.

Aet Ollisaare tööd näitusel ARSi majas Stuudios 98.

Aet Ollisaar. Näitusi, kajastusi

24.10–15.11 2020 „Üheskoos ja üksi. Anu Raud ja Aet Ollisaar” Tampere galeriis Laikku.

27.11.2020–24.01.2021 Eesti kunstnike ühisnäitus Paus. Gobelään „Seitsme maa ja mere taga on võlumets”

<https://lounapostimees.postimees.ee/7124707/pausile-pandud-elu-osutus-ootamatult-varviliseks>

Detsember 2020. NELI. Ehalill Halliste, Mariann Kallas, Maasike Maasik, Aet Ollisaar. Studio 98, ARSi maja
Vaibad „Seal ei olnud saladusi”, „Üheskoos”, „Vabadus minna”, „Kohad, kus ma pole kunagi käinud”

19.12.2020 - 17.01.2021 Kõielkõndija. Tartu Kunsti aastalõpunäitus. Gobelään „Unes ja ilmsi” 2020

<http://kunstimaja.ee/?fbclid=IwAR1Wo7cxvKduaaQ0Och6S-6bl-Rk8GQAhtsGXOCOq-hl8wiMKnpM-V4QKsjq8>

Kadi Pajupuu: Näituse *SIDESÕNAD* sinisel kangal katsetasin viisi, kuidas tekitada kangasse kontrollitult suuremaid ja väiksemaid lõhesid. Taas kord abiks rattakodaratest painutatud elastsed detailid. Võtte, kuidas minu *Sammuvat Suga* lisaks koelainetele veel kasutada, leiutas EKAs läbiviidud kursusel Riina Samelselg.

Kadi Pajupuu näituse kajastus ERR kultuuriportaalis

<https://kultuur.err.ee/1214080/galerii-jaani-kiriku-galerii-avas-tekstiilikunstnik-kadi-pajupuu-naitude>

Anu Raud, Aet Ollisaar

ÜHESKOOS JA ÜKSI

24. oktoober – 15. november 2020 Tampere

Laikku galeriis avatud näitus „Üheskoos ja üksi“ pakub meile vaatamiseks Eesti kahe tiptekstiilikunstu, Anu Raua ja Aet Ollisaare töid – need moodustavad harmoonilise, stiilse ja kauni terviku, tuues halli sügisesse soojust ja rõõmu.

Kolmekümne aasta tagusest õpetaja-õpilase suhtest on arenenud lähedane sõprus ja püsiv soov koostööd teha. Mõlemad kunstnikud jätkavad Eesti tekstiilikunsti pikaajalisi traditsioone, rikastades neid oma isikupäraga ja tutvustades rahvapärismust ka selle eriala õpilastele.

Nii Anu Rauale kui ka Aet Ollisaarele on omane rikas maa-lähedane värvigamma. Punane ja oranž lõõmavad, sinise ja roheline lopsakus toob töödessa soojust ja sügavust. Inspiraatsiooniallikaks on loodus ja mälestused. Meisterlikud tööd väljendavad mõtteid, meeleolu ja tundmusi, millega on kerge kaasa minna.

Anu Raud ammutab teemasid Eesti maaelust ja talupojatradsioonidest. Vaiba „Samas tempos“ tekst juhib vaataja Raua loomisjõu lätetele – Viljandimaa põldudele ja metsadesse, lammaste ja loodusvärvide maailma. Tema taieestest õhkub sügavat kiindumust oma maasse ja inimestesse, ka iseloomustab tema kunsti lihtsalt mõistetav, soe, rahvatarkusele toetuv luulelisus.

Erinevaid tundekeeli puudutavates kudumites laulavad linnud, ahi õhkab kuumust ja rahvamuusika helab. Vaimustava vaiba „Laulupidu 150!“ kujundite ja värvide rütmis võib peaaegu

kuulda rahvahulga rõõmuhõiskeid. „Kusagil heliseb, helab ja kajab – mu isamaa, mu arm,“ võib lugeda pilditekstist.

Kui Anu Raud on oma väljendusviisis traditsioonide kandja ja kõigest ümbritsevast teemasid ammutav, siis tartlanna Aet Ollisaar on katsetaja ja uuendaja. Ta muudab julgelt seinatextiilile iseloomulikke jooni, ühendades materjale ja esemeid temale omase tehnika abil. Teosed laienevad ruumis ja võimenduvad kolmemõõtmelisuses. Vanad katusesindlid kätkevad endas mälestusi möödunud aegadest. Nüansirikast draamat peidab nii teose „Üksi“ lusikas kui ka läbi lehtri valguv punane nõor – katkenud elulõng.

Aet Ollisaare inspiratsiooniallikaks on tundmused. Tema teemad tulenevad unenägudest ja unelmatest, igatsusest ja lootusest. Mis võiks veel rohkem hinge puudutada kui õhtupimedusse avatud uks ja sõnum „Ootan sind koju“.

Neil päevil, mil me koroonapandeemia tõttu elame märksa isoleeritumalt kui varem, pakub see näitus sooja puhanguna nostalgiat, unistusi ja kodust ühtsustunnet. Ehkki suurem osa tööst on valminud enne pandeemia puhkemist, võib neist leida mõndagi, mis praeguses olukorras eriti vastu kajab. Nagu Aet Ollisaar, unistame ka meie reisidest merede taha ja kohtadest, kus me pole veel käinud.

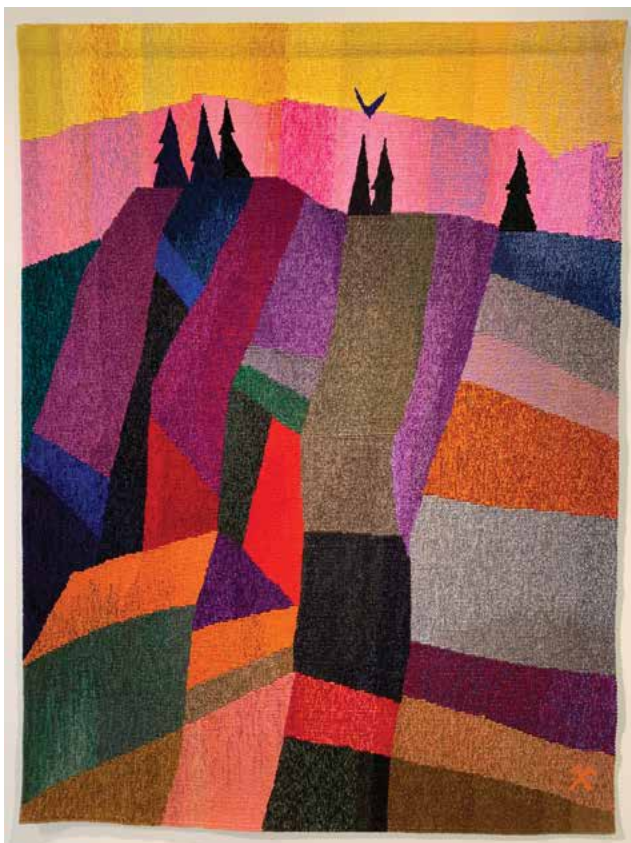
Sirpa Joenniemi

Tampere kunstimuuseumi näituste juht (pensionil)

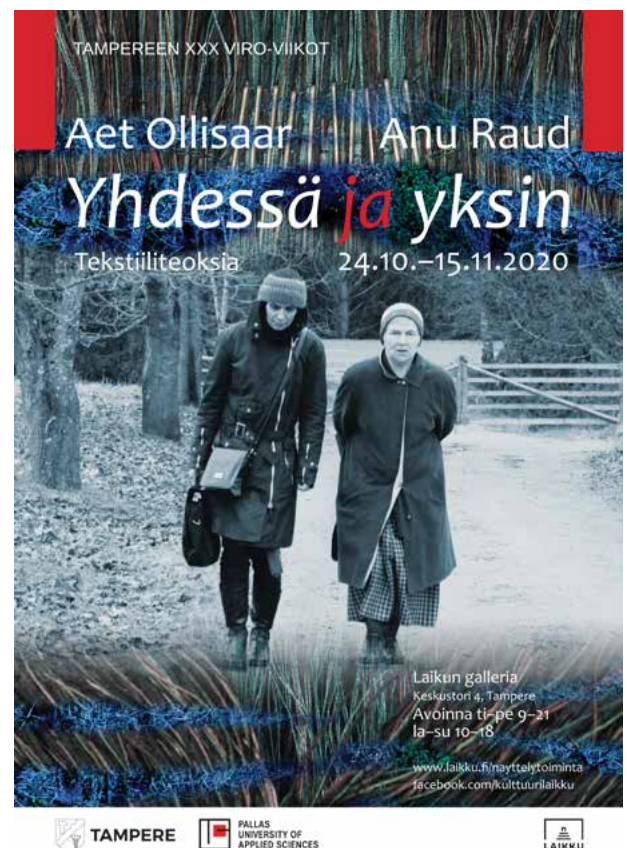
Tõlge eesti keelde Ann Maris Reinson

Vaade näitusesaali. Kujundus Madis Liplap

Anu Raud. Õhtuvalgus

Plakat. Kujundus Kadi Pajupuu

Anu Raud näituse avamisel.

Foto Heidi Tooming. Jaani kiriku FB lehekülj

Anu Raud

Tähisvaibad

18. november– 18. detsember 2020

Tallinna Jaani kiriku galerii

Tähised kui igapäeva märkamised

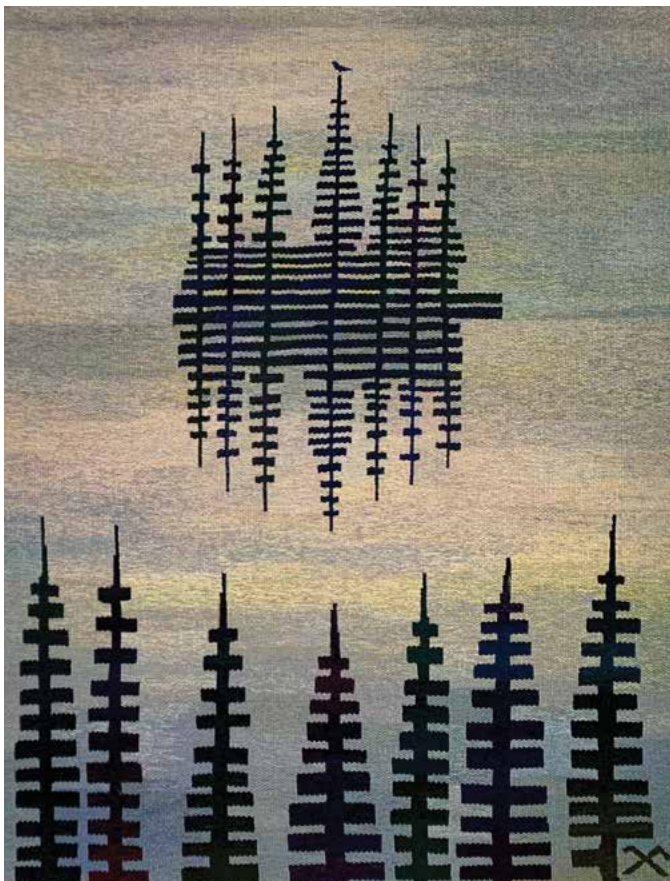
Kunstnik Anu Raua looming on südamelähedane paljudele. „Tähisvaibad“ näituse pealkirjana on omamoodi tähenduslik või tähislik. On ju näitusel väljas tõepoolest need vaibad Anu Raua viimaste aastate loomingust, mis on tähenduslikud, puudutades olulisi teetähi Eesti rahva olemise, iseolemise ja riikluse teel. Näituse pealkiri ei ole juhuslik. Selle mõtteline telg viib meid nii 1920. aastal sõlmitud Tartu rahulepingu kujutamisele kui ka laulupeo 150. juubeliaastaks kootud vaibani. Need kaks suurvaipa akadeemik Anu Raua loomingust ongi keskeks punaseks lõngaks käesoleva näituse lõimes. Üheltpoolt Tartu Rahu, mis laieneb kogu Eesti rahuks ja on meie omariikluse nurgakivi. Teisalt laulupidu, mida vaevalt, et rahvuslikkuse vundamendina oleksime suutnud ehitada ilma esimese kivita. Need kaks suurvaipa on teemakäsituselt, kolooriidilt ja vormilt väga erinevad, kuid üht poleks teiseta. Tähi- sed võivad olla igapäeva märkamised, tähised võivad puudutada kogu elu ja ka surma, isegi tervet meie rahvast. Eks argipäeva tegemisi tasakaalustavad pühad – need, annavad rütmi ja tasakaalu – tähis võib olla nii elu kui ka surm. Tähisvaibad tähistavadki ajalikku ja ajatut elu. Tähisel ja selle edasikandmisel läbi põlvkondade on vaja järjepidevust. Kunstnik tähistab selle näitusega meie rahvale igiomast. Muidugi võib mõelda siit edasi, tähis – tähistama – tähistaevas... Näitusel on lisaks mitmed vaibad, nagu „Tähesadu“ või „Kas on linnukesel muret“, mis toetavad meie rahva ja maaelu igapäevase järjepidevuse, aga ka vaimse kasvamise ja loodustaustava maarahva eluolu mõtet. Advendi- ja jõuluteemat avab vaip „12 jüngrid“ otsekui küsides meilt: kuhu on jüngrid kadunud? Kas leiame üles raja, kus on valgus ja õnnistus?

Anu Raud ütles ühes hiljutises intervjuus: „Minu silmis kõige väärtuslikumad on pühendunud, elu tõsiselt võtavad, elu armastavad inimesed, kes suudavad midagi järje peal hoida. Jätksuutlikkus on, kui on inimesi, kes suudavad pidada järge ja jätku.“

Erkki Juhandi

Näituse kuraator

E-post: erkki.juhandi@eelk.ee

Näitusest ja postkaartidest

Õp JAAN TAMMSALU:

„Meie koguduses on aina sündimas imesid. Kui ma vaatasin hiljuti Jaani kirikus toimunud kirikutekstiilide sümposiumil seda, millised imelised TIINA PUHKANI tekstiilid meil on olemas, millised eri värvides meistriteosed need on ja kui efekt-selt mõjuvad siis, kui nad kõik on altari ette rivi pandud, siis sain ma taas aru, kui rikkad me siin oleme. Samas võib olla oht, et hakkame heaga ära harjuma.

Nüüd on aga head juurde tulemas. Alates 18. novembrist on galeriis võimalik vaadata kahte suurt Anu Raua „Tartu rahu“ ja ka uut laulupeoteemalist vaipa ning mitmeid tema uusi töid. Kunstniku „Issaristikese“ vaip on meil kirikus juba mitu aastat olnud altari kõrval.

„Tähisvaipade“ näitus on midagi niisugust, mis mind ennastki põnevile ajab. Olen peaaegu kõiki Anu vaipasid järjest näinud, jälginud nende kudumist ja seda, kuidas need on alguses lõimele peal, joonised seal taga. Ma olen näinud, kuidas vaibad on jõudnud poole peale, ja siis nad on juba valmis. Olen mõnda neist Anu juures Viljandimaal Kääriku talus käies lahti ja kinni rullinud, aga neid vaipu, mis nüüd siia tulevad, ei ole ma kõiki korraga kindlasti näinud.

Näitus tuleb Soomest Tampereist siia ja mul on ääretult hea meel, et meie galerist ERKKI JUHANDI on suutnud Anule ilusa pehme augu pähe rääkida, et ta omakorda on olnud valmis rääkima nendega, kelle valdusesse need vaibad kuuluvad – et nad veel kannataksid kuni 19. detsembrini. Anu jättis siia müüki oma vaipadest tehtud kaarte ja mõned raamatud. Ma usun, et siit on võimalik saada väga põnevaid kaarte jõuludeks või sünnipäevadeks.

Anu on tõlkija ja luuletaja lapsena väga hea ja sügav mõtleja ja kirjutaja ning nende kaartide taga on tavaliselt kirjas ka tema lühimõtisklused. Nii et kui te sealt mõne kaardi valite ja mõtlete, et hakkate seda jõulukaardina saatma, siis lugege kõigepealt mõtisklus läbi – võib-olla see ei toetagi just jõuluteemat, aga samas võite sealt leida mõne imeilusa mõtte, mida kellelegi saata.

Saadaval on ka suur ilus raamat Anu Rauast ja tema loomin-

Anu ja õpetaja Jaan

Foto Heidi Tooming

gust, väike juturaamat ning samuti raamat, mille me oleme temaga koos kirjutanud ja kus on tema kirikutekstiilidest tehtud fotod sees – „Vaimulikud mõtisklused 3“. Minu tekstide kõrval on seal ka tema mõtisklusi ja vabavärsilisi luuletusi.

Nii et kui lähete galeriisse vaipu vaatama, siis võite sealt endale välja valida sobilikud kaardid ja raamatud. Käärkambris saab nende eest tasuda.“

Koguduse FB lehelt

Anu vaipadega postkaarte

Foto Marilyn Piirsalu

Erika Tammperere

PIMEDALEGI SELGE

Tartu Kunstimaja väikeses saalis
21. november– 30. detsember. 2020

Minu selle sügise tegemised olid suures osas seotud oma isikunäitusega Tartu Kunstimaja väikeses saalis kokku 10 taiesega (avatud 21.11.-13.12.2020). Kiidan siinjuures kunstimaja produtsenti Tanel Asmerit, kes koos Taso Tammpererega näituse üles seadsid. Rõõmustas väikese saali hea ja paindlik valgustus, mis muutis ruumi väga soojaks ja värviküllaseks.

Maja poolt oli ka näituse plakat ja traditsiooniline videolõik kunstniku vestlusega, mille tegi Peeter Talvistu. Mina hoolitsesin, et tööd oleksid varustatud tutvustavate kirjeldustõlgetega punktikirjas. Ootan huviga tagasisidet oma saatusekaaslastelt, kas neist tekstidest oli abi näituse „vaatamisel”.

Mu teiseks „mureks” oli oma tekstiilinstallatsiooni „Näen, mida kuulen” korrastamine ja ärasaatmine ARTAPESTRY6 näitusele Taanis, kuhu mu töö osutus läbi konkursi valituks. See gobelääne ise teostavate kunstnike näituseprojekt toimub 2 aasta vältel neljas Põhja-Euroopa riigis.

Pakendamise protsess andis palju kogemusi, sest turvaline konteiner, mis mitu aastat peab vastu pidama, tuli lisaks kindlalt paigutatud mitmest osast koosnevale installatsioonile varustada ka juhistega selle korduvaks ülesseadmiseks ja pakendamiseks. 27. novembril teele läinud saadeti oli mõõtudega 2,17x0,91x0,24 m ja kaaluga 60 kg!

Lisan siia 2 fotot teosest „Näen, mida kuulen”, mida on seni eksponeeritud rahvusvahelisel näitusel „Sõna mõjutus: puue, suhtlus, katkestus” Tallinna Kunstihoones 13.12.2019 - 24.02.2020. Näituse kuraatoriteks olid Christine Sun Kim ja Niels Van Tomme.

Erika Tammperere

Kadi Pajupuu SIDESÕNAD

20.12.2020 – 20.01.2021

Tallinna Jaani kiriku galerii

Jaani kiriku galeriis on 20. detsembrist avatud näitus, kus eksponeerin joonistusi ja tekstiile. Näituse teema on justkui väikesed ja tähtsusetud kõrvaltegelased – sidesõnad. Nad võivad ühendada: ja, ning, ega, saati või vastandada: aga, kuid, ent, vaid.

Vana Testamendi kuningas Ahasveros teeb peo ja tahab kuninganna iluga hoobelda. *Aga kuninganna Vasti keeldus tulemast kuninga käsu peale* (Est 1:12). Mulle tundus see huvitav, see kuninga pilli järgi mitte tantsimine. Joonistustel kujutan inimesi, kes on mingi otsuse lävel, vahel kindlameelse, vahel jonnakana, vahel hirmusegasena. Aga portreeteritud on ka teeveerest novembrikuus korjatud ohakaid, justkui kuivanud, ent siiski seiklevad toas nende valgete langevarjudega seemned.

Joonistuste materjal on puu ja süsi, ühe materjali kaks olekut. Tekstiilid on kootud käsikangastelgedel, eesmärgiks on olnud traditsioonilist töövahendit muuta, ümber ehitada, reeglite vastu jonnida. Kasutan RailReedi (lõimetiheduse muutmiseks), Sammutat Suga (kangasse lõhede-haavade kudumiseks), liial-

datud flossat (kus koelõnga väljasopistused loovad aasalise pinna) ja töö Sadu on kootud hoopis ilma soata. Nii sünnivad joonistatud tegelaste toeks kangad, mis on metsikud, haavatavad, karvased ja ebakorrapäraseks.

Jaani kiriku lõunasaalis on kuni 20. jaanuarini 2021 eksponeeritud mitmed just selle näitusepaiga jaoks valminud tööd. Naudin joonistamist ja leiutamist, lootan, et tööd äratavad vaatajates vaprust, seiklusjanu ja elujõudu.

Enne näitust intervjuueeris mind telefonitsi Margit Arndt-Kalju. Intervjuu ilmus Tallinna Jaani kiriku facebooki lehel – väga tore üllatus oli lugeda intervjuud, kus ajakirjanik säilitab meisterlikult küsititava hääle ja hüplikust mõttest saab kirjutatuna mitmetasandiline teemaarendus.

Näitusi Tallinna Jaani kirikus kureerib Erkki Juhandi.

Kadi Pajupuu

Tallinna Jaani kirik on avatud

T-R 10-16

K 10-18

Fotod: Marilyn Piirsalu

Vaiba Sadu kudusin ilma soata, lõimeetriipe tekitasin kangasse aegajalt lõiegrupe pesulõksudega ohjeldades. Koelõnga lõin kinni alumiiniumtorust ja naeltest muterdatud kammiga. KP

Foto Heidi Tooming

EKA kursuse TEKSTIILIDISAIN KIUST NUTILAHENDUSENI lõputööd ArtDepoo galeriis.

21. oktoobrist 4. novembrini 2020 toimus ArtDepoo galeriis tarbekunsti ühisnäitus „Savimineraalist nutitekstiilini“. Osalejateks EKA Avatud akadeemia tekstiilidisaini ja keraamika täiendõppe kursuselased.

Aastasel tekstiilidisaini kursusel „Tekstiilidisain kiust nutilahenduseni“ valminud lõputööd olid asetatud vastamisi keraamika täiendkursusel valminud ke-

raamiliste objektidega, moodustades seeläbi ühtse terviku. Kursust alustati erinevate materjalide ja tekstiilikiudude tutvustamisega ning meelitas avastama trükistuudio traditsioonilisi ja uuemaid võimalusi, kangastelgedel ja silmuskudumise materjali kombineerimise võimalusi ning tulevikutekstiilide lõpmataid lahendusi, kus tehnoloogia tekstiilile uued dimensioonid avab. Läbi praktiliste

harjutuste leiti endale meelepärased(d) meediumi(d) ning arendati õpitut edasi iseseisva töö kontekstis, millest valmisid isikupärased teosed.

Tekstiilikursusel valminud teostega osalesid näitusel Marina Dubova, Merike Kikas, Katre Kivilo, Ülle Laasma, Liis Mägi, Sille Tszikova, Kadri Uus.

Zane Shumeiko
kootud tekstiil Kadi
Pajupuu juhenda-
datud RailReedi
kursusel EKA tek-
stiiliosakonnas.

Kadi Kibbermanni teos reageerib ruumimürale

17. augustil 2020 kaitses EKA Tekstiilidisaini osakonna magistrant Kadi Kibbermann oma magistritööd teemal: „Mürale reageeriv kineetiline tekstiilpaneel interjööris. Märka müra“. Juhendajateks Kristi Kuusk ja Katrin Kabun. Lõpetaja pälvis ka EKA Tekstiilidisaini osakonna poolt igaastaselt väljaantava Mari Adamsoni nimelise parima tekstiilitudengi stipendiumi. Samuti osales töö Leedus rahvusvahelise konverentsi „Contemporary Thinking, Textile Seeing“ raames toimunud virtuaalnäitusel.

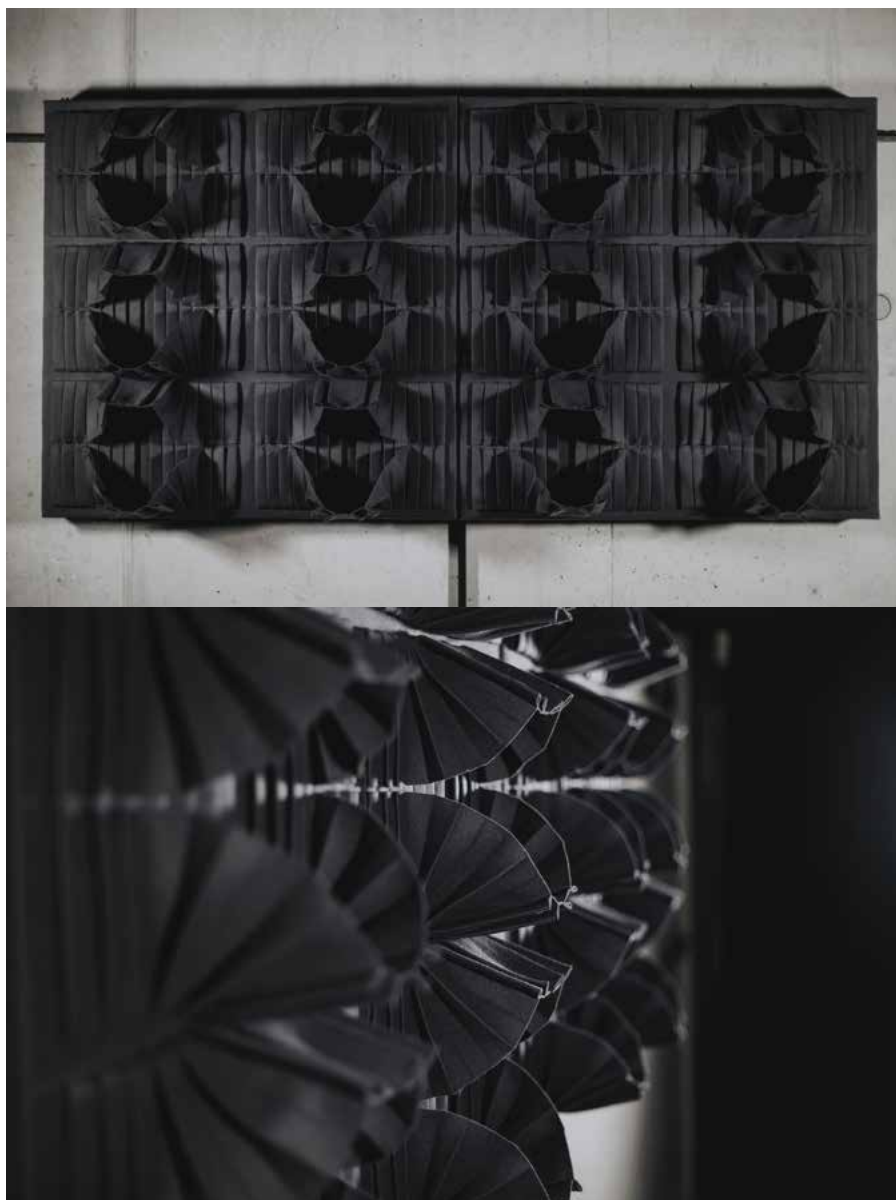
Magistritöö keskendus kineetilise tekstiili loomisele, mille sisendiks oli olme-müra. Eesmärgiks oli leida läbi tekstiilmaterjali lahendus ruumi mürataseme märkamiseks ja selle vähendamiseks. Ühendades endas erinevaid valdkondi – tekstiil, akustika, elektroonika, origami ja kineetika, valmis prototüüp nendest valdkondadest saadud teadmisteid sünteesides. Tulemusena valmis helisummutava paneeli edasiarendusena ruumi müratasemele liikumisega reageeriv naturaalsest villast tekstiilpaneel.

Disainiprotsessis oli olulisel kohal ka objekti jätkusuutlikkus nii materjali valikus, komponentide asendamise võimaluses kui ka paneeli komponentide üksteisest eraldamise võimalus toote eluea lõppedes selleks, et kasutatud materjalid uuesti ringlusesse suunata.

Uurimuse tulemusena jõuti järeldusele, et naturaalse villase villi enda heli-neelduvaid omadusi aitab võimendada ka materjali vormi muutumine läbi liikumise. Valminud teose prototüüp on kunstiline disainiprojekt, mis on loodud tekstiilidisaini rikastamiseks ja meid ümbritseva keskkonna parandamiseks.

Video tööst:

<https://vimeo.com/451428969>

EKA tekstiilidisaini osakond juubeliüritustel

Ettekandega „Aeg ja tekstiilid” (Time and Textiles) astus üles EKA tekstiilidisaini osakonna dotsent Krista Leesj.

<https://www.irgigalerija.lt>

EKA- st Krista Leesi, Kadi Kibbermann ja
Krista Tulp

PIECE OF CAKE

juhendaja: Tanel Veenre

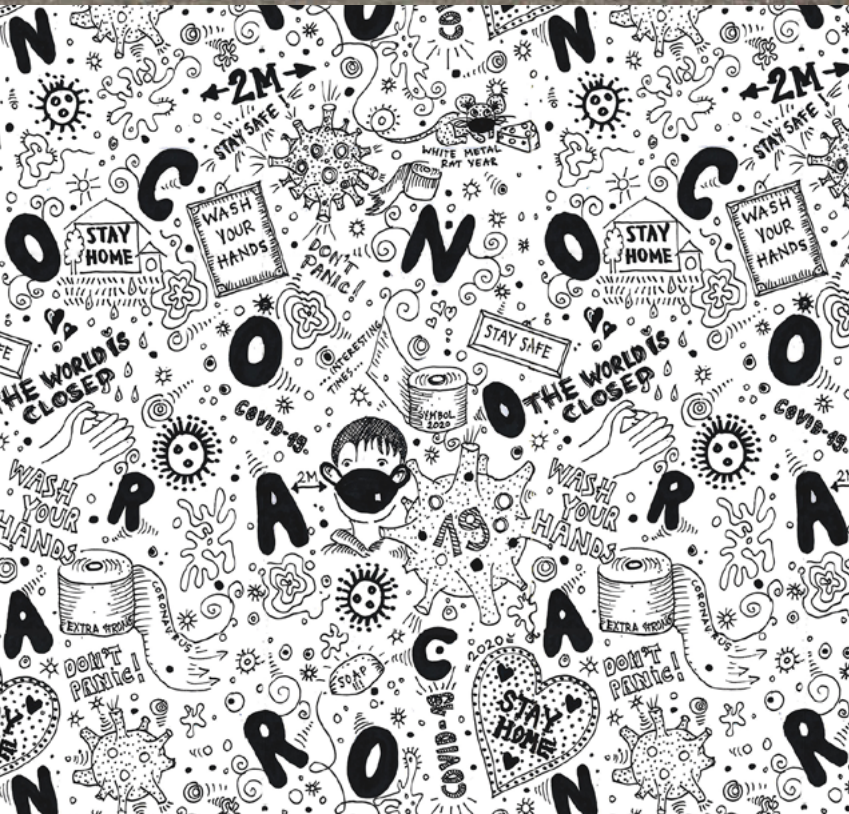
tehnika: laserlõikus

materjal: neopreen

foto: Siiri Kumari

make up: Maret Ubaleht

modellid: Sonya Christina Tomson, Yuki Rai

Marin Noonni 1.krs
Corona muster, 2020

Yuuki Vähi, lõputöö 2020, detail

Marili Järv, lõputöö 2020

2020 show

Kuvatõmmis videost

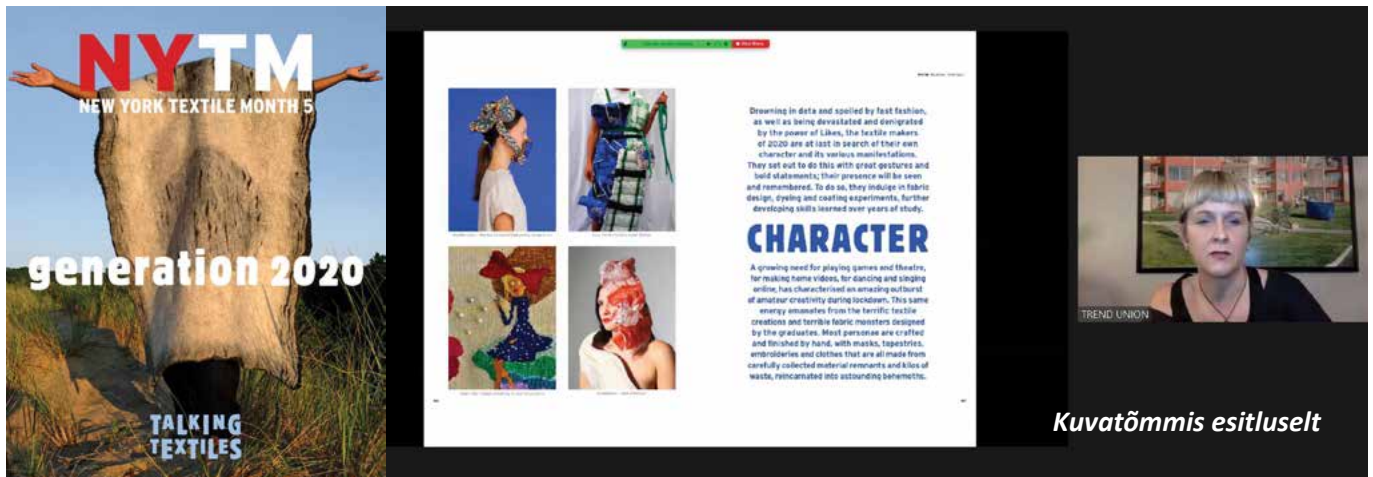
Pallase tekstiiliosakond Kaunases

Vilniuse Kunstiakadeemia Kaunase tekstiiliosakond tähistas oma 80. juubelit 22.-23. oktoobril toimuva rahvusvahelise konverentsiga. Osalevate kõrgkoolide esindajate töödest avati samas ka virtuaalnäitus „Contemporary thinking. Textile seeing”. Näitusel on väljas kaks 2020. aastal Pallase tekstiiliosakonnas kaitstud lõputööd: Marili Järv „Uurimus illustratsiooni kasutamiseks rõivakonstruktsioonide loomisel” (juhendaja Kairi Lentsius) ja Yuuki Vähi gobelään „Hilisõhtune kohvipaus” (juhendaja Aet Ollisaar) ning Aet Ollisaare eksperimentaalne töö „Seal polnud saladusi”.

Marili Järv: <https://digiarhiiv.pallasart.ee/teos/2020/5232/uurimus-illustratsiooni-kasutamiseks-roivakonstruktsioonide-loomisel>

Yuuki Vähi: <https://digiarhiiv.pallasart.ee/teos/2020/5146/gobelaan-hilisohtune-kohvipaus>

Konverentsil osalesid kutsutud kõrgkoolide professorid Leedust, Lätist, Rootsist, Suurbritanniast, Norrast, Poolast ja Eestist. Konverentsil osalejad avasid teema „Textile for future” läbi 11 erineva ettekande. Osalejad käsitlesid teemat isiklikust vaatepunktist, tuues näiteid oma loomingust; ettekannetes tutvustati ka kõrgkoolide tudengite töid. Pallase tekstiiliosakonda esindas konverentsil prof Aet Ollisaar ettekandega “Textile – slow and fast, familiar and unknown at the same time”. Konverentsi ettekanded avaldatakse ka paberkandjal.

Talking Textiles

Suur rõõm oli New York Textile Month värske trükise Talking Textiles virtuaalsel esitlusel avastada ekraanilt ka viide Pallase tekstiiliosakonna eelmisel aastal kaitstud lõputööle – detail Yuuki Vähi gobeläänist „Hilisõhtune kohvipaus”

(Pallase lõputöö 2020, juhendaja Aet Olisaar). Väljaannet ja tudengite konkursil The Dorothy Waxman Prize kandideermise võimalusi tutvustas Ragna Froda.

Lõputöö kohta saab täpsemalt lugeda Pallase digiarhiivist: <https://digiarhiiv.pallasart.ee/.../gobelaan-hilisõhtune...>

Ajakirja Talking Textiles 5: The Great Generation kohta leiab infot siit:

<https://www.modeinfo.be/.../talking-textiles-5-lidewij...>

Koostöö Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liiduga

Juba teist korda korraldab Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit koostöös Pallase tekstiiliosakonnaga tootekonkursi, mille eesmärgiks on anda tekstiilitudengitele võimalus pakkuda välja uudseid lahendusi käsitöötoodetele ja leida nüüdisaegseid ideid kohaliku materjali kasutamiseks tootearenduses. Konkurss on avatud Pallase tekstiiliosakonna kolmanda kursuse tudengitele, masinal kootud toodete disainis otsitakse lahendusi Eestis kasvatatud lammaste villast toodetud lõnga kasutamiseks. Ideede arendamisel toetuvad tudengid Pallase rakendusürituste varasematele kogemustele.

Eelmise konkursi tulemusi eksponeeriti Kaarmanni käsitööpoe vaateaknal septembris 2020. Uute tooteideedega saab tutvuda galeriis Pallas 2021. aasta alguses.

Väljapanek Kaarmanni käsitööpoe: <https://pallasart.ee/karge-pallase-tudengite-eksperimentaalsed-kudumid/#>

Stipendiumikonkursil

Tekstiiliosakonna üliõpilased saavutasid Pallase stipendiumikonkurssidel märkimisväärsed tulemusi.

Tartu valla stipendiumi pälvis Liisi Tamm, eripreemia Claire Pixie Aunison

Pallase valdkonnastipendiumid disainis pälvisid Liisi Tamm ja Claire Pixie Aunison.

Liisi Tamme tugevusena tõi komisjon esile selged eesmärgid ning väga hästi koostatud portfoolio, Liisi osalemine projektides ja koostöö kaastudengitega ning saavutatud rahvusvahelised tunnustused on muljetavaldavad. Koostöös kaastudengitega on Liisi jõudnud Dorothy Waxmani tekstiilpreemia finalistide sekka ning esinenud väljapanekul New Yorgis, osalenud ERKI moeshowl ja EFF meetendusel OmaMood, samuti osalenud Pallase tekstiiliosakonna villa rakendusüraeringus ning loonud silmuskudumite kollektsiooni KARGE. Kolleksioon on teostatud Eestis kasvatatud lammaste villast valmistatud looduslikes toonides lõngast, mille valgete, hallide ja pruunide toonide valik on üllatavalt rikkalik. Koos villase materjaliga on kasutatud naturaalselt linast niiti, mis annab kollektsioonile õhulisuse.

<https://fashionfestival.ee/designer/liisi-tamm/> <https://digiarhiiv.pallasart.ee/teos/2020/4999/kollektsioon-weawe> <https://digiarhiiv.pallasart.ee/teos/2020/3763/trukitekstiil-erialaprojekt-2019>

Liisi Tamme kollektsioon

Claire Pixie Aunison

Claire Pixie Aunison paistab silma loomingulisuse ja mänguliste ideedega. Tugeva isikliku suhtega motivatsioonikiri oli kirjutatud paeluvalt ja kogu esitatud materjal terviklik. Kirg mustrite ja tekstiilrüki tehnika vastu on mõjutanud Claire Pixie valikuid õpingute ajal ning viinud ta praktikale disainiettevõttesse Mammu Couture, kes esitas ta tänava ka parima praktiku konkursile Praktik Cum Laude. Samuti on Claire Pixie teinud koostööd ajakirjaga Anne ja Stiil ning korraldanud isikunäituse Tartus restoranis JOP.

<https://pallasart.ee/selgusid-tartu-val-la-ja-pallase-valdkondlike-stipendiumite-saajad/>

Mis piirab mind? Kes piirab end?

25. novembril avanes juba traditsiooniks saanud hindamisega tekstiiliosakonna kolmanda kursuse tudengite näitus galeriis Pallas. Tööd valmisid kaasaegse tekstiilikunsti kursuse raames, mida juhendas Eva Jakovits. Näitus jääb avatuks kuni 19. detsembrini. Näitusetööd räägivad isiklike piiride üles otsimisest ja nihtamisest. Füüsilised, rohkem või vähem nähtavad piirid eraldavad ruume, milles asume, panevad paika, kuidas seal oleme ja elame. Isiklikud piirid on aga nähtamatud, kuid sisemiselt tugevalt tunnetatud. Alati ei teagi, kus selline piir asub, enne kui seda on juba ületatud. Paika pandud piir ei ole ainult piirang, vaid ka maailma korra vahend, mis aitab eraldada oma võõrast, tuntut tundmatust, ohutut ohtlikkust. Osalejad: Maarja Kaasik, Lisette Laanoja, Arabella Lippur, Kairi Palm, Maria Pilm, Liisi Tamm, Inger Tammela, Andrea-Martha Teesaar, Maria Volk. Kuuraator: Eva Jakovits.

Vaata näituse galeriid Pallase digiarhiivist: <https://digiariiv.pallasart.ee/sundmus/2020/6130/mis-piirab-mind-kes-piirab-end>

Lisainfo näituse kohta: <https://pallasart.ee/mis-piirab-mind-kes-piirab-end-tekstiiliosakonna-naitus-pallase-galeriis/>

Maarja Kaasiku teos „Läheme Narva?“, foto Marju Roos.

Maarja Kaasik: Narva jõuab Tartust umbes kolme tunniga. Tikkimine peab valmis saama esmaspäevaks. Võtaks kaasa ja teeks tee peal? Aga auto liigub ja siis on ilmselt halb tikkida ja siis me jutustame ja ülejäänud aja me käime ringi kuskil ja tagasi-teel on juba pime ja ma ei jõuaks selle tikkimisega kuskile. Prioriteetidid. Aeg.

Tööd tutvustab Maria Pilm

Ainikki Eiskop, Mare Vichmann, Epp Alatalu, Sigrid Huik, Siiri Tammsalu

Kunstiaken 10

Galerii Kunstiaken tähistas 18. oktoobril oma kümnendat sünnipäeva. Oli üks väga õnnelik juhus, et avasime just Luukapäeval oma ukse. Püha Luukas, üks Uue Testamendi neljast evangelistist, on arstide, klaasipuhujate, lihunike, maalikunstnike, skulptorite ja raamatukõitjate kaitsepühak. Küllap on ta meid hästi hoidnud, sest oleme kümme aastat vanalinnas suveniiripoodidega konkureerides vastu pidanud.

Oleme nende kümne aasta jooksul pakkunud pidevalt vahelduvat väljapanekut rohkem kui saja eri põlvkonna tarbekunstniku loomingust. See on olnud suurepärase koostöö. Lisaks tarbekunsti väljapanekule tutvustame iga kuu vahetuval aknanäitusel ühte Eesti graafikut.

Sünnipäeva puhul pakkusime galeriis kutsutud külalistele enda tehtud kooki ja seenepirukat, selline väärikas tähtpäev ikkagi. Polnud siis veel karmimaid reegleid kogunemiste ja kohustuste kohta. Kunstnikud, kes tulla said, olid õnnelikud ja meie kolmekesi Ainikki Eiskopi ja Epp Alataluga, kes me seda poodi peame, olime ka rõõmsad.

Pildid on tehtud nädal enne tähtpäeva kui katsime proovisünnipäeva laua. Keraamik Mare Vichmann küpsetas selleks puhuks leiva ja ajakirjanik Britt Rosen kirjutas üles meie tehtud kookide retseptid. Lugu ilmus Arteris päev enne meie sünnipäeva.

Vaatamata selle aasta keerulistele oludele anname endast parima, et rikastada jätkuvalt linnapilti ja pakkuda kunstnikele võimalust oma loomingut müüa.

Pildid tegi Toomas Huik.

Sigrid Huik

Tuuli Reinsoo Kullaga nõelutud

Ma ei teadnud, et pean poodi minnes end lille lööma. Kui tuttav mind nägi, küsis ta, kas olen ehk töö kaotanud või vaevlen võlgades, kuna mul on sukapüksid nõelutud. Ütlesin, et ei, töö on alles, kuid see pole veel kõik! ja näitasin uhkusega veel põhjalikumalt nõelutud džempri. Tuttav pidi perse peale kukkuma. „Miks sa nii VAESELT riides käid? Poed on ju kaupa täis!”

Ma hakkasin mõtlema... Minu kodu on alati olnud teistmoodi. Me oleme peaaegu kõik oma riided ise teinud, sest ma ei olnud nõus kandma seda, mida igaüks sai poest osta. Ja Nõelumine ning parandamine oli kogu aeg normaalne. Mulkilde asi...

Aga märkamatult saab mingist normaalsusest ebanormaalsus, siis trend ja siis jälle normaalus. Elu on spiraalne.

Mõnikord on probleem lihtsalt selles, et tahaks, aga ei oska. Kunagi õpetasid ajakirjad nagu Maret, Taluperenaine, Käsitööalbum, aga ka tööõpetuse vihikud (ja veel nii hiljuti kui 1993. aastal!) rõivaste parandamist. Huvitav, kas see oligi katkestuse koht, viimane väljaanne, mis seda mainis?

Praegu elame ajas, mis ühelt poolt võimaldab kodus nii töötada, õppida kui ostelda, kuid teisalt kohustab meid mitte tootma tekstiilse prügi mägesid. Mõtlen selle peale, kui lihtne on tellida internetist endale hilp ja mittesobivusel otsemaid ringlusse saata või hoopis minema visata... selle kohta võiks lausa küsitluse teha: „Kas parandate kodus oma rõivaid, sokke, aksessuaare?” Huvitav oleks teada, kui palju „meid” on - neid friike, kes ei viska midagi minema. See on protest ja mäss tarbimisühiskonna vastu, pungilikult demonstratiivne kõrvakiil kiirmoele. See on teadlik fashion statement ning võibolla - VÕIBOLLA mingil määral ka tahtlik provokatsioon, sotsiaalne eksperiment. Kas saan kunagi lugeda Delfist pealkirja: „Vaesunud tekstiilikunstnik hulgub katkiste riietega mööda linna! Gal-lup: kas tarbekunstigaleriidele tuleks jagada riiklikke toetusi?”

Aga asi pole ainult kokkuhoidlikkuses või keskkonnateadlikkuses vaid milleski palju enamas. Kuigi asjade ja nähtuste ülevõtmist teisest kultuurist peetakse mõnede nähtuste puhul kultuurivarguseks, võiks jaapanlaste poolt armastatud wabisabi end siin üsna koduselt tunda - kui me poleks nii palju ära unustanud. Tolle kultuuri edukus seisnebki mitte ainult innovaativsuses, vaid võimes hoida elus igivanu tõekspidamisi ja väärtusi, mis kajastuvad igapäevases elukeskkonnas, käsitöös ja toidukultuuris. Eelkõige seisneb see hääbuva ning kuluva ilu, ebatäiuslikkuse ja defektide väärtustamises ning isegi rõhutamises. Ses mõttes... Kunagi olime ka meie jaapanlased... kui püksipaigad ütlesid kiige ümber kogunenutele, kus majas on hoolsam perenaine...

Ma tajun aga teatavat snobismi, mille tõttu eestlane ei pruugi sellisest „ilust” aru saada. Meie tahame oma ebatäiuslikkust varjata, mitte ei hinda seda. Me püüame iga hinna eest edukad välja näha ning parandamine ja lappimine ei kuulu enam sellesse „paketti” - mitte nii nagu 1989. aastal, mil paigatud teksad oli kõige pressivam moeröögatus, mille nimel Soome salakaubana konjakit smugeldati.

Kuid täiuslikkuseiha toob kaasa ärevuse ja enese pideva võrdlemise teistega. Wabisabi esteetika ei ole loodud selleks, et kullutada asjade peale vähem raha.... vaid selleks, et hoida meel ja mõistus tasakaalus ja terve. Et tuletada inimesele meelde: ebatäiuslikkus on normaalne. Huvitav... kui me õpiks taas asju parandama... ka me oleksime ka ise rohkem tasakaalus ning lepiks kergemini omaenese vigadega?

Minu enda kuldse niidiga parandatud sukad ja rõivad kätkevad endas veel teistki jaapani päritolu nähtust. Kintsugi tehnikat kasutati küll enamasti keraamiliste esemete parandamisel, kasutades selleks puhast kulda, mina olen toonud selle tekstiili. Aga kas parandame ka iseennast puhta kullaga või teeme siin

Tuuli Reinsoo installatsioon

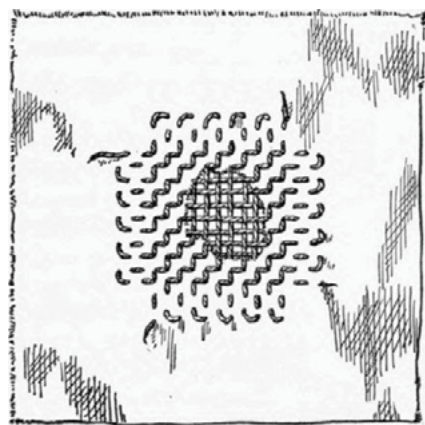
allahindlust, ohustades pigem tervist seaduslike mürkide ning võltskarraga? Nii nagu suhtume väärtuslikesse esemetesse, peaksime suhtuma ka iseendasse.

Kardan väga, mis hakkab juhtuma inimeste meele ja mõistusega, kui praegune ärev ja ähmane olukord veel kaua kestab. Kas oskame end hoida ja terveks teha nagu kullaga parandatud tassid? Siit ma rohkem edasi ei räägi ja kui midagi jäi ütle mata, jätan augud teile kinni nõeluda.

Nii et kaevugem Digarisse ja otsigem välja parandamise ja nõelumise õpetused, selleks et mediteerida ja rahustada meeli, kui ka maailm ümberringi hulluks läheb.

I want to live in anarchy!

Tuuli Reinsoo

Mari-Triin Kirs

Linasest.

Tagasihoidlikult

Olen oma tekstiilielus üha rohkem hakanud väärtustama tähendusega materjale. Kui see on siia maailma loodud hoole ja armastusega (näiteks käsitsi valmistatud tekstiilid), ei tekita keskkonnale suuremat kahju ning peab kõige selle juures vastu mitu inimpõlve, siis on see oluline.

Hea materjal ei püüdle minu arvates ahnelt külluse poole, vaid annab vähesest palju. Oma lõpuprojektis, mis ma Kõrgemas Kunstikoolis Pallas tegin, kasutasin peamiselt käsitsi kedratud linast lõnga, mille ebaühtlus ja kasinus mind väga inspireeris. Sellest kootud kangad kummardasid lihtust ja naturaalsust. Pärast seda olen endale ligi tõmmanud väga palju erinevaid linaseid materjale: läikivad ja peened koemustrilised laudlinad, vanad käsitsi kootud voodilina, käterätikud, kleidiriided. Ning igal neist on erinev nägu. Linikud on atlass-koelised ning läikivad uhkelt, voodilina on jämedast lõngast kootud, kuid nii palju kordi läbi pestud, et on muutunud pehmeks ja mõnusalt langevaks kangaks. Indigosinine Peipsimaa Külustuskeskuses asuv meister Örne Uusi kogusse kuuluv kleidikanga tükk läigib metallselt käsitsi kalendeerimise tulemusel. Üks materjal, aga nii palju nägusid.

Lina on tagasihoidlik, aga vägev materjal. Ühe taime kiust saab erinevate töötlusmeetoditega luua nii palju erinevaid tulemusi – sugugi mitte ainult tüüpilist õhukest labasekoelist kangast, mida tavaliselt kangapoest osta võib. Läigestatud ehk kalendeeritud (ingl.k. beetled või calendared) linast osatakse teha nii lirimaal, kus on säilinud vanad tööstused, kui ka Vietnamis, kus teatakse veel traditsioonilisi käsitöövõtteid. Selline materjal ei ole sugugi enam talupoeglik ega tahumatu, vaid tagasihoidlik lina on andnud endast hoopis peenema külje.

Loodetavasti õpin seda tehnikat lähemalt tundma, sest sellist materjali meeldib mulle oma loomingus kasutada.

Mari-Triin Kirs

Naistepunaga värvitud linased linikud, Mari-Triin Kirs

CALL

EUROPEAN PRIZE FOR APPLIED ARTS 2021

29.01.2021

voir la suite →

Euroopa tarbekunstiauhind Tähtaeg 29.01.2021 Näitus 11.12.2021 – 13.03.2020 Mons, Belgium

Võistlus on avatud tarbekunstnikele, kes elavad Euroopas. Osaleda võivad ka disainerid, kes teevad autoridisaini töid: unikaaleksemplare või väiketiraaže. Tööstuslikult toodetud töid ei aktsepteerita.

Tööd peavad olema uued (alates 2018st aastast, mitte vana-
mad)

Kandidaatidelt ootatakse **ühte** järgnevatest variantidest

- 1) teos mis on suurem kui 100cm
- 2) kuni kolm keskmise suurusega tööd (70cm)
- 3) kuni 5 väikest tööd <40cm

Tööd peavad olema kõrgekvaliteetsed esteetilises ja tehnilises mõttes, innovatiivsed. Tööd peavad olema saadaval ka juhuks, kui näitus rändab edasi.

Auhinnad on märkimisväärsed.

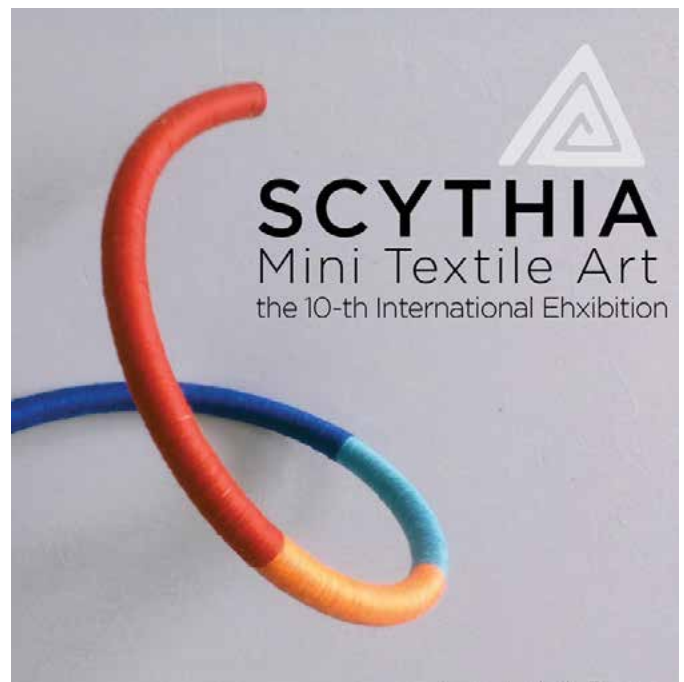
Lisainfo:

<https://www.becraft.org/>

Registreerimine online:

www.becraftcall.org

(online registreerimisel osutavad rõõmsal meelel abi ETEKLi juhatuse liikmed)

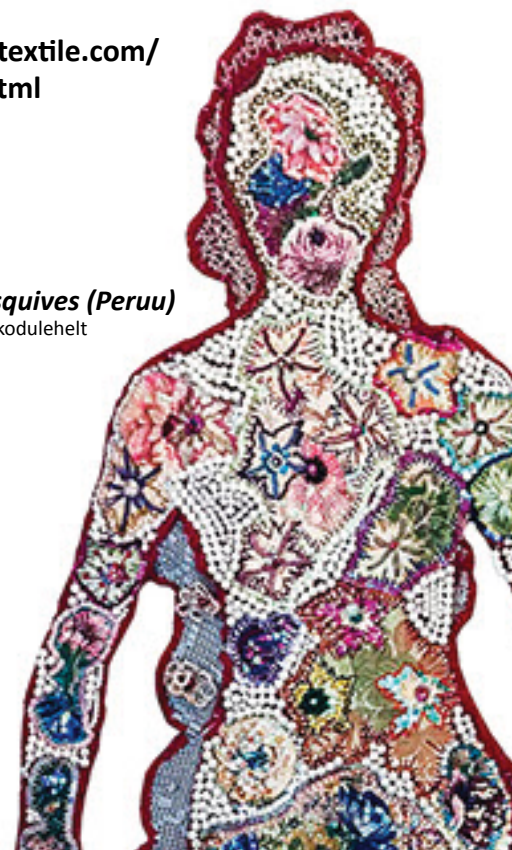
SCYTHIA Mini & Micro Textile Art Exhibition Symposium and exhibition in Ukraine, May-June 2021 Tähtaeg: 1.02.2021

SCYTHIA on biennaal, mis on Ludmila Egorova ja Andrew Schneideri eraalgatus. Kümnen dat korda toimub MINI TEXTILE ART (mõõdud 30x30x30cm) ja teist korda MICRO TEXTILE ART (5x5x5cm). Osalema oodatakse tekstiilkunstivallas tegutse-
vaid kunstnikke kõikjalt maailmast.

Registreerimislehe saamiseks palutakse kontakteeruda korral-
dajatega.

[http://www.scythiatextile.com/
events-2021-2022.html](http://www.scythiatextile.com/events-2021-2022.html)

Raquel Esquivas (Peruu)
Foto Scythia kodulehelt

TEXTILE ART OF TODAY Tähtaeg 16.04.2021

Kuuendat korda toimuv sündmus on avatud professionaalsele kunstnikele ja kunstitudengitele, kes tegutsevad tekstiilkunsti vallas. Valitud kunstnike töid eksponeeritakse Slovakkia, Tšehhi Vabariigi, Ungari ja Poola galeriides.

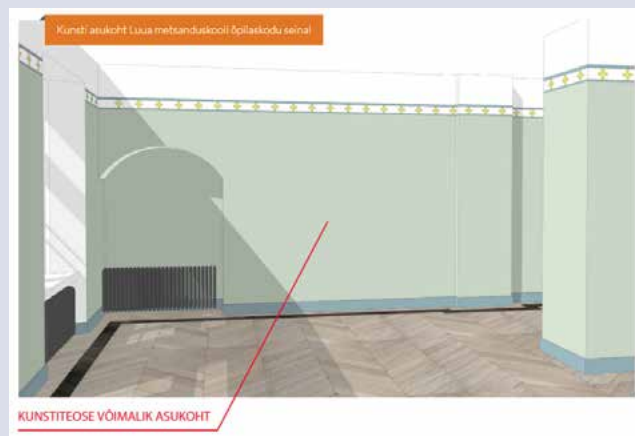
Visioon ja eesmärk on ühendada tänapäevane tehnoloogia ja kunst. Esitletakse tekstiilkunsti teoseid skulptuuri, kontseptsiooni, objekti, installatsiooni, video või virtuaalreaalsuse kujul. Tehnikatest sobivad nii klassikalised tekstiilitehnikad kui ka innovatiivsed lähenemised. Ka eksperimentaalsed lähenemised, mis ületavad tekstiilide piire on oodatud.

Iga kunstnik võib esitada maksimaalselt 3 tööd, mis on loodud ajavahemikul 2018-2021. Kogumõõtmed 5m2, kolmemõõtmelistel teostel peavad kõik tööd mahtuma 2m3 sisse. Koos pakendiga ei tohi kaal ületada 10kg.

Registreerimistasu on 35€ kunstnikele ja 20€ kunstitudengitele.

<https://textileartoftoday.com/en/>
<https://textileartoftoday.com/en/2020/10/05/call-for-the-vi-year-textile-art-of-today-2021-2022/>
<https://textileartoftoday.com/en/project-description/conditions-for-participation/>

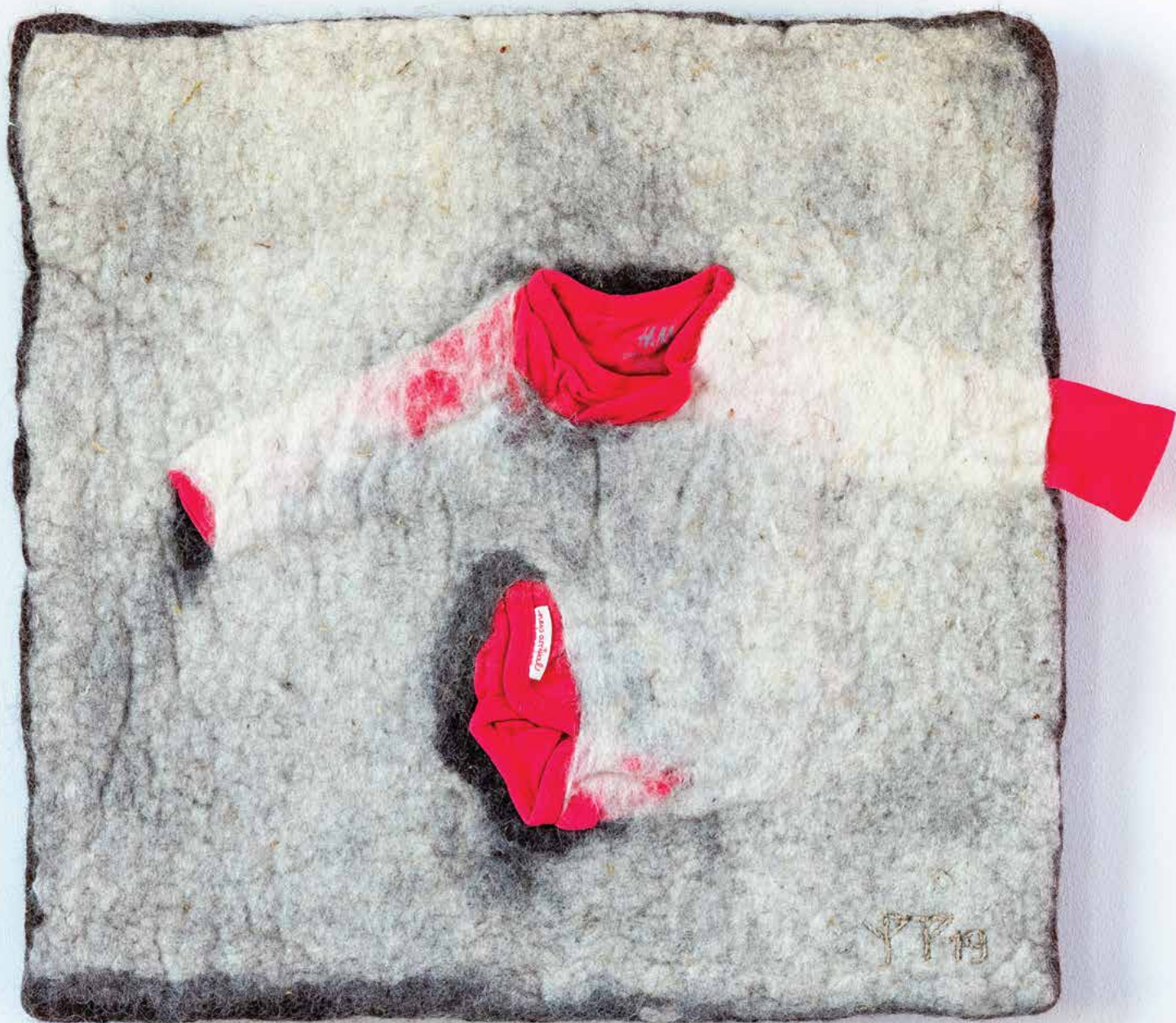
**ETNi lehel on viited
käimasolevatele sündmustele ja
konkurssidele**
<https://etn-net.org/home.html>

**KULTUURIMINISTEERIUMI lehel on
info käimasolevatest kunstiteose
tellimise konkurssidest. Püsi kursis!**
<https://www.kul.ee/et/tegevused/kunst/kunstiteoste-tellimise-seadus>

AASTANÄITUS TULEB

Eelinfo: ETEKLi aastanäitus 2021 toimub Uue Kunsti Muuseumi uues asukohas november 2021 – jaanuar 2022, täpsem info meilitsi.

Erika Pedak, Tambet Pedak. Made in Saaremaa

EtEKL
estonian
textile artists'
association

Koiliblikas nr 58

on Eesti Tekstiilikunsnike Liidu leht.
www.tekstiilikunst.ee
facebook – Eesti Tekstiilikunsnike Liit
Instagram – @eestitekstiilikunst

Kallid kolleegid! Makske
liikmemaksu!
Eesti Tekstiilikunsnike Liit
SWEDBANK
a/a EE332200 221013989379